

UTED

45.YIL

www.uteddergi.com

AYLIK HAVACILIK DERGİSİ

**TÜM HAVA KOŞULLARINDA
HİZMETE DEVAM...**

THY SAFA'DA ZİRVEDE YER ALDI

11 THY'DE DEVİR
TESLİM TÖRENİ
YAPILDI

20 NATO STANDARDI
AQAP 2310
TANITIMI

30 HAVACILIKTA VOLKANİK
FAALİYET KAYNAKLI TEHLİKE
YARATAN OLAYLAR

GELECEĞİNE GÜÇ KAT

ANKA

İHA SİSTEMİ

TUSAŞ - Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.

TSKGV'nin Bağlı Ortaklığı ve SSB'nin İştirakidir.

tusas.com

Değerli meslektaşlarım,

Bilindiği üzere, ocak ayının son haftası kar yağışı tüm yurdu etkisi altına aldı.

Yoğun kar yağışı nedeniyle özellikle İstanbul'daki havalimanlarımız uçuş operasyonlarına ara vermek zorunda kaldı, yolcular ve çalışanlar havalimanlarında veya yollarda zor durumlarda yaşadı.

Kar yağışı etkili oldu ama, kurumlarımızın da yeterli hazırlık yapamadığını veya kurumlarımız arasındaki iletişim veya koordinasyon eksikliğinin de yaşanan sorunlara temel oluşturduğunu ifade etmek yerinde olur.

Dünyanın başka coğrafyalarında daha şiddetli yağışlar olmakta ve benzer sorunlar yaşanmaktadır. Ancak, havacılığımızın ve kurumlarımızın hedeflerine ulaşabilmesi için risk analizlerinin bir zorunluluğu yerine getirmek için değil, efektif ve gerçekçi bir şekilde yapılmalı ve bu tür olayların tekrar yaşamasının önüne geçilmelidir. Tüm paydaşların değerlendirme karar süreçlerinde söz hakkı olmaları sorunların daha geniş alanda görülmesine ve değerlendirilmesine katkı sağlayacaktır.

Şiddetli tipi nedeniyle şehir ulaşımı da felç olmuş, meslektaşlarımızın da aralarında bulunduğu havacılık emekçileri olumsuz hava şartlarından dolayı yollarda mağdur oldu.

Zarar gören şirketlerimize ve havacılık camiamıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyorum.

Allah benzer ve daha büyük felaketlerden hepimizi korusun.

Kıymetli Dostlar,

Bilindiği üzere bayrak taşıyıcımızın ve yalnızca havacılığımızın değil ülkemizin en değerli markası olan Türk Hava Yolları üst yönetiminde de devir teslim süreci yaşandı. Devir teslim töreninde iki başkanı yan yana görmek bizleri mutlu etti.

Mayıs 2015'ten bugüne kadar Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanı olarak görev yapan Sayın İlker Aycı görevini Prof. Dr. Ahmet Bolat'a teslim etti.

Sayın İlker Aycı'ya görevi süresince; meslektaşlarımızın da arasında bulunduğu çalışanlara yaklaşımı, 2016 yılında mezun ancak işsiz gençlerin istihdam edilmesi için yaptığımız talebimize olumlu tutumu, lisanslandırma süreçlerinde ortaya çıkan sorunlarımızın çözümü ve sosyal faaliyetlerimize yaptığı destek için kendisine teşekkür ederim.

Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanı olarak atanan Sayın Ahmet Bolat'a çalışmalarında başarılar dilerim.

Değerli meslektaşlarım,

Özellikle yüksek öğrenim kapsamında 4 yıl teknik içerikte eğitim alan gençlerimizin "unvan" sorununu bir adım daha yukarı çıkarmaya ve bu sorunun çözümü için yeni girişimlerimizin olduğunu ve yakın zaman ortaya çıkacak yeni gelişmeleri de sizlerle paylaşacağız.

Ayrıca, aralık ayında yapılan ilk TUBEK toplantısına ilgi ve desteğin büyük olduğu bir kere daha gururla ifade etmek isterim. Şubat ayı içerisinde çalışma gruplarımızı belirleyeceğiz ve "ortak akıl" yaklaşımı ile sorunlarımızın çözümü için, akademisyenlerimiz ve sektör paydaşlarımızla çalışmalara başlayacağız.

Sonuçlarının gençlerimize ve sektörümüze hayırlı olmasını dilerim.

Meslektaşlarıma ve sivil havacılığımızın tüm paydaşlarına görevlerinde kolaylıklar ve emniyetli çalışmalar dilerim.

Saygılarımla...

Necdet Aksoy
Uçak Teknisyenleri Derneği Başkanı

11 THY'DE DEVİR TESLİM TÖRENİ YAPILDI

Türk Hava Yolları'nda (THY) İlker Aycı'dan boşalan Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanlığına getirilen Ahmet Bolat, devir teslim töreniyle görevi devraldı. THY'de gerçekleşen yönetim değişikliğinin ardından devir teslim töreni yapıldı. THY'nin Yeşilköy'deki genel merkezinde yapılan törenle 2015 yılından beri Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanı olarak görev yapan İlker Aycı, görevini Prof. Dr. Ahmet Bolat'a teslim etti.

30 HAVACILIKTA VOLKANİK FAALİYET KAYNAKLI TEHLİKE YARATAN OLAYLAR

Bilindiği üzere volkanlar yeryüzüne patlamalı ve sakin (efüsfif) bir şekilde lav püskürtürler. Volkanlar aynı zamanda gaz da çıkarırlar. Püskürmelerle meydana gelmiş yer şekilleri öncelikle kayacın volkandan patlamayla veya sakin çıkıp çıkmadığına ve sakin (efüsfif) volkanlar için ise lavın viskozitesine bağlıdır.

20 NATO STANDARDI AQAP 2310 TANITIMI

AQAP 2310, NATO'nun kalite gereklerini içerir. Bir Kalite Yönetim Sisteminin, bu yayında yer alan şartlara uygun olarak kurulması, dokümanite edilmesi, uygulanması, sürekliliğinin sağlanması, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi gerekir. AQAP 2310, uygun bir şekilde uygulandığında, Yüklenicinin, Alıcının sözleşmesinin gereklerine uygun ürünleri sağlama kabiliyetine güveni sağlayan gerekleri içermektedir.

İÇİNDEKİLER

50 GÖBEKLİTEPE: TARİHİN SIFIR NOKTASI

Şanlıurfa il merkezinin 18 km doğusunda yer alan günümüzden yaklaşık 12.000 yıl önce Fırat ve Dicle nehirleri arasında kalan bölgede yer alan bir tarih cenneti Göbeklitepedeyim bu ay.

06	HAVACILIK TARİHİNDE ŞUBAT	36	TARİH
08	GÜNDEM	40	DEĞERLENDİRME
10	HABER	44	SIRA DIŞI UÇAKLAR
20	ANALİZ	46	GELECEK
22	GEÇMİŞ ZAMAN OLUR K	50	GEZİ
24	İNCELEME	54	YAŞAM
26	KRİTİK	56	DOĞA
28	EĞİTİM	58	GÜNCEL
30	ARAŞTIRMA	62	SAĞLIK
32	TEKNOLOJİ	64	AJANDA
		66	BİL BAKALIM

UTED

45.YIL

AYLIK HAVACILIK DERGİSİ 2146-6380 ŞUBAT 2022 www.uted.org

**Uçak Teknisyenleri Derneği Adına
İmtiyaz Sahibi**
Necdet AKSAÇ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Celal BATUR

Editörler:
Nihat ÇELİK
Oya KOTAN
Kâmile ÇAKIR

Grafik Tasarım:
C.Kaan ÖZKAN

Yazı Kurulu
Erhan İNANÇ, Devrim GÜN, Cemil AKGÜL,
Yüksel BOZKURT, Handan DİKER,
Alişan DEĞİRMENCİLER, Selim KONA,
Beytullah AKKAYA, Aslıhan AYDEMİR,
Ersan YÜKSEL, Salih BOZKURT, Nuray KABUT, Emine AKIN,
Özcan UZUNOĞLU, Kadir BALCI.

Adres
İstanbul Cad. Üstoğlu Apt. No: 24, Kat: 5 Daire: 8
Bakırköy - İstanbul
Tel: 0212 542 13 00
Gsm: 0549 542 13 00
Faks: 0212 542 13 71

Reklam & İletişim
uted@uted.org

İnternet Sitesi
www.uteddergi.com
www.uted.org

Sosyal Medya
www.facebook.com/utedmedya
www.twitter.com/utedmedya
www.instagram.com/utedmedya
www.youtube.com/utedmedya

Baskı
EKİNOKS BASIM
Davutpaşa Caddesi Besler İş Merkezi
No 20/91-99 Topkapı / Zeytinburnu
Tel: 0850 441 22 09

İstanbul, Şubat 2022

UTED'E ABONE OLABİLİRSİNİZ

Dergimize abone olmak için yıllık abone ücretini banka hesabımıza yatırdıktan sonra dekontu 0549 542 13 00 no'lu WhatsApp hattımızdan, info@uted.org mail adresimizden veya 0212 542 13 71 no'lu telefona fakslayarak bize ulaştırmanız yeterlidir. Uted dergisi her ay adresinize gönderilecektir. Lütfen ayrıntılı bilgi için derneğimizle irtibata geçiniz.

**UTED Dergisi'nin geçmiş sayılarına
web sitemizden ulaşabilirsiniz.**

HAVACILIK TARİHİNDE ŞUBAT

1 ŞUBAT 1963

İki uçağın Ankara üzerinde çarpışarak Ulus semtine düşmesi sonucu, 80 kişi yaşamını yitirdi.

2 ŞUBAT 1974

F-16 Savaşan Şahin'ler ABD'de ilk uçuşunu yaptı.

3 ŞUBAT 1975

Kıbrıs Türk Havayolları, Türkiye-Kıbrıs seferlerini başlattı.

3 ŞUBAT 1933

Ankara-İstanbul arasında ilk deneme uçuşu yapıldı.

4 ŞUBAT 1966

All Nippon Havayolları'na ait bir Boeing 727, Tokyo Körfezi'ne düştü, 133 kişi öldü.

6 ŞUBAT 1958

Münih Havaalanı pistinde uçak kazası; Manchester United takımından 7'si futbolcu ve 8'i gazeteci olmak üzere, 44 yolcudan 23 kişi öldü.

6 ŞUBAT 1996

Birgenair'e ait Boeing 757 tipi uçak, Dominik Cumhuriyeti'ndeki Puerto Plata Havaalanı'ndan Frankfurt'a gitmek üzere havalanmasından kısa süre sonra tırmanma esnasında düştü. Kazada 13'ü mürettebat olmak üzere 189 kişi hayatını kaybetti.

6 ŞUBAT 1933

İngiltere'den Güney Afrika'ya ilk duraksız uçuş yapıldı.

7 ŞUBAT 2001

1930'da ABD'nin birinci sınıf pilot lisansını elde eden ilk kadın yazar ve havacı Anne Morrow Lindbergh 95 yaşında öldü.

8 ŞUBAT 1951

Atatürk'ün manevi kızı ve Türkiye'nin ilk kadın savaş pilotu Sabiha Gökçen, pilot olarak Kore Savaşı'na katılmak için başvuruda bulundu. Sabiha Gökçen'in bu girişimi, Batı basınında geniş bir biçimde yer aldı. Ancak Gökçen'in bu isteği Amerikan ordusunda kadın pilot bulunmaması nedeniyle gerçekleşemedi.

9 ŞUBAT 1969

Boeing 747'nin ilk test uçuşu gerçekleşti.

9 ŞUBAT 1971

Apollo 14, üçüncü insanlı Ay yolculuğundan Dünya'ya döndü.

9 ŞUBAT 2001

Konya 3'üncü Ana Jet Üs Komutanlığı'na ait Hava Pilot Teğmen Ayfer Gök komutasındaki F-5A uçağı, eğitim uçuşunda Karaman'ın Ermenek ilçesi yakınlarında düştü. Pilot Teğmen Gök, ilk şehit kadın pilot oldu.

11 ŞUBAT 1939

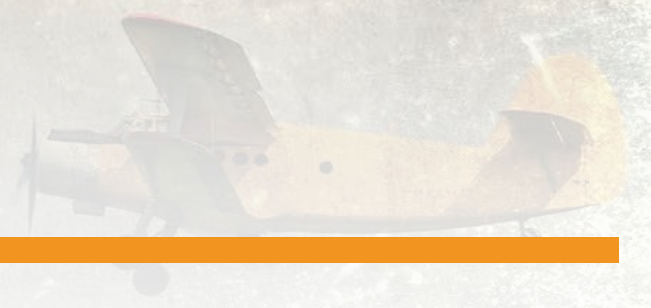
Lockheed şirketine ait P-38 tipi bir uçak, Kaliforniya'dan New York'a 7 saat 2 dakikada uçtu.

12 ŞUBAT 1961

SSCB, Venüs gezegenine 'Venera 1' adlı uzay aracını gönderdi.

12 ŞUBAT 2002

İran Havayolları'na ait Tupolev Tu-154 tipi bir yolcu uçağı, inişe geçtiği sırada Hürremabad'da (İran) düştü, 119 kişi öldü.

13 ŞUBAT 1997

Uzay mekiği Discovery'nin astronotları, Hubble Teleskopu'nu tamir etmeye başladılar.

14 ŞUBAT 2016

Türk coğrafyacı, denizbilimci ve havacılık tarihçisi Ajun Kurter 14 Şubat 2016'da yaşamını yitirdi.

15 ŞUBAT 1961

Belçika'da Sabena Havayolları'na ait bir yolcu uçağı düştü, 73 kişi öldü. Uçakta, ABD buz pateni takımı da bulunuyordu.

16 ŞUBAT 1925

Türkiye'de sivil ve askeri havacılığı desteklemek amacıyla, sonraları 'Türk Hava Kurumu' adını alacak olan, 'Türk Tayyare Cemiyeti' kuruldu.

16 ŞUBAT 1998

Çin Havayolları'na ait bir yolcu uçağı, Çan Kay Şek Uluslararası Havaalanı yakınlarında düştü, 202 kişi öldü.

17 ŞUBAT 1959

Başbakan Adnan Menderes ve beraberindekileri Londra'ya götüren THY'nin SEV uçağı, Gatwick Havalimanı yakınlarında düştü; Menderes kurtuldu, aralarında Anadolu Ajansı Genel Müdürü Şerif Arzık'ın da bulunduğu 14 kişi öldü.

18 ŞUBAT 1977

Uzay mekiği Enterprise, bir Boeing 747'nin üstünde ilk yolculuğuna çıktı.

19 ŞUBAT 1978

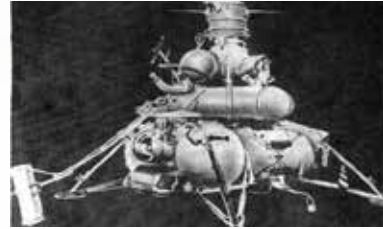
İspanya Havayolları'na ait Boeing 747 tipi bir yolcu uçağı, İspanya'da bulunan Oiz Dağları'na çarparak düştü, 148 kişi öldü.

20 ŞUBAT 1962

Astronot John Glenn, 'Friendship 7' adlı uzay aracının içinde dünya etrafında 3 defa döndü. Olay 4 saat 55 dakika sürdü.

21 ŞUBAT 1972

SSCB'nin insansız uzay aracı Luna 20, Ay yüzeyine indi.

22 ŞUBAT 1972

Uçakla gelen yolcuların gümrüksüz alışveriş edebilecekleri ilk 'free shop' Yeşilköy Havaalanı'nda açıldı.

24 ŞUBAT 1999

Çin Havayolları'na ait Tupolev Tu-154 tipi bir yolcu uçağı, Wenzhou Havaalanı'na inişe geçtiği sırada düştü, 61 kişi öldü.

26 ŞUBAT 2004

Makedonya Devlet Başkanı Boris Trajkovski ile beraberindeki 8 kişiyi taşıyan uçak, Bosna-Hersek'in Mostar kenti yakınlarında düştü, kurtulan olmadı.

27 ŞUBAT 1914

İlk Osmanlı pilotlarından Tayyareci Fethi Bey ve Tayyareci Sadık Bey; Konya, Ulukışla, Adana, Humus ve Şam üzerinden Kahire'ye uzanacak hava yolculuğunun son etaplarında Şam'ın Taberiye ilçesi Şimiriye bucağı yakınlarında düştü. Türk havacılık tarihinin ilk kayıpları arasında yer aldılar.

HAVACILIK SAĞLIK TALİMATI (SHT MED) VE UOD 2017/8 GENELGESİNDE REVİZYON YAPILDI

Uluslararası Sivil Havacılık Antlaşması ile diğer ulusal ve uluslararası mevzuat kapsamında, sivil havacılık alanında yeterlilik belgesi gerektiren personelin ihtiyaç duyduğu eğitimlere ve sağlık şartlarına ait standartları belirleyen SHGM, sektör temsilcileri ve yetkili havacılık tıp merkezlerinden gelen talepler doğrultusunda; bürokratik süreçler nedeniyle kamu, gerçek ve özel kişilere bağlı iş gücü kayıplarının önüne geçebilmek adına Havacılık Sağlık Talimatı (SHT MED) ve Havacılık Sağlık Muayeneleri, Sağlık Sertifika ve Sağlık Muayene Rapor İşlemleri (UOD 2017/8) Genelgesinde revizyon yapıldığını açıkladı. Yapılan revizyonlar ise şöyle;

01.01.2022 tarihi itibarı ile SHGM Hava Sağlık Bölümünce (AMS) onay gerektirmeyen Sınıf 1, Sınıf 2, Sınıf 3, LAPL sağlık sertifikaları ile kabin ekibi ve diğer havacılık personeline ait sağlık muayene raporları, ilk kez düzenlenmeleri de dâhil olmak üzere, doğrudan havacılık tıp merkezleri tarafından düzenlenebilecektir.

Genel Müdürlük tarafından lisans veya sertifika düzenlenen pilot ve kabin ekibi üyesi dışında kalan havacılık personelinin; havacılık tıp merkezi bulunmayan illerde yetkilendirme yapılmıyaya kadar SHGM.UOD.29156034.FR 53, 54 veya 55 formları ile tam teşekküllü devlet veya özel hastanelerinin sağlık kurulu kararları ile sağlık muayene şartının yerine getirilmesinin sağlanmasına yönelik sağlık sertifika ve sağlık muayene raporu düzenleme iş ve işlemleri hakkında usul ve esaslar ayrıca belirlenmiştir.

Bilindiği üzere, ülkemizde çok sayıda havacılık personeline tiroid rahatsızlığı bulunmaktadır. TSH (tiroid stimulan hormon)'un yanı sıra serbest T4 (tiroksin) bakılması ile birlikte havacılık personelinin ötiroid durumunun takibi için Genel Müdürlük Hava Sağlık Bölümü tarafından getirilen SIC (Özel talimatlar-AMS ile irtibat kurulmalıdır) kısıtlaması ihtiyacı ortadan kalkacaktır. Böylelikle kısıtlamaların amacının yanlış anlaşılmasına bağlı yaşanan mağduriyetlerin ortadan kalkması sağlanacak, ülkemizde sık görülen rahatsızlık ile ilgili bürokratik süreçler nedeniyle kamu, gerçek ve özel kişilere bağlı iş gücü kayıplarının önüne geçilecektir.

shgm.gov.tr

LIBYA SİVİL HAVACILIK OTORİTESİ ÇALIŞANLARINA SHGM'DEN DESTEK

Ülkemiz ile Libya arasında devam eden mevcut ilişkilere katkı sağlayacak olan, Libya Sivil Havacılık Otoritesi çalışanlarına, sivil havacılık eğitimleri ve kurumsal yapılanmaya yönelik teknik altyapı desteği önümüzdeki günlerde başlayacak. SHGM ile Libya Sivil Havacılık Otoritesi'nin yeniden yapılandırılması kapsamında teknik altyapı ve eğitim desteğini içeren Mutabakat Zaptı 7 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da düzenlenen Ulaştırma Şurası'nda imzalanmıştı. İşbirliği kapsamında; Libya Sivil Havacılık Otoritesi

gelişim planlarının güncellenmesi ve uygulanması amacıyla, söz konusu Kurumun organizasyon yapısı da şekillendirilecek. Libya Sivil Havacılığının yeniden yapılandırılmasında lokomotif olan SHGM, daha önce Libya Sivil Havacılık Otoritesi personeline verdiği havaalanı, havacılık güvenliği ve rampa denetimi konulu eğitimleri genişleterek, bu yıl da hem eğitim hem de kurumsallaşma konularında destek sağlayacak.

shgm.gov.tr

THY'NİN 'MEGA TAŞINMA' OPERASYONU

NATIONAL GEOGRAPHIC EKРАНLARINDA BELGESEL OLDU

Türk Hava Yolları'nın 6 Nisan 2019'da Atatürk Havalimanı'ndan İstanbul Havalimanı'na taşınma operasyonu rekor sürede tamamlandı. Bu başarı National Geographic tarafından belgesel yapıldı. Havacılık tarihinin en büyük taşınma operasyonu rekor sürede gerçekleşti ve bu taşınmanın belgeseli de yeni tamamlandı. 'Mega Taşınma' adlı belgeselin ilk gösterimi ocak ayında Feriye Ortaköy'de düzenlenen bir galayla yapıldı. Yakın zamanda National Geographic YouTube kanalından da izlenebilecek belgeselin gösterimi öncesinde Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanı İlker Aycı ile The Walt Disney Company Türkiye Genel Müdürü Cenk Soner birer konuşma yaptı. Operasyonun hikâyesini anlatan Aycı "O havalimanında yaşanmış tüm anılar, o havalimanında yapılmış

tüm operasyonlar, tüm öğrenmeler ve yıllar yılı gelen tecrübenin oluşturduğu iş modeli geride bırakılacaktı. Kalbimiz Atatürk Havalimanı'nda kalacaktı, aklımız yeni havalimanındaydı" diyerek Atatürk Havalimanı'nda arkada bırakılmış büyük bir başarı hikâyesinin olduğunu vurguladı. İlker Aycı, bu taşınma operasyonunun dünya sivil havacılığının kilometre taşlarından biri olduğuna dikkat çekti. Sadece 45 saatte tamamlamaları gereken operasyonu 33 saat gibi rekor bir sürede sona erdirerek muhteşem bir başarıya imza atıldığını belirtti. 1933'te 5 uçaktan oluşan mütevazı bir filoyla kurulan şirket, bugün 370 uçaklık filosuyla 50 yurtiçi ve 279 uluslararası olmak üzere dünyanın 128 ülkesindeki 329 noktaya uçuyor.

haberturk.com

HAVA VE UZAY TIBBİ SÜREKLİ EĞİTİM PROGRAMI (HUTSEP) YAPILDI

SHGM, yetkili uçuş tabipleri tazeleme eğitimlerine ve ulusal havacılık tıbbi çalışmalarına verdiği önem ve destek artarak devam ediyor. Onkolojik ve Hematolojik Hastalıklarda Uçuş Değerlendirilmesi, SHT MED Uygulama süreçleri, güncel Covid 19 muayene gereklilikleri ve hava yolu taşımacılığında verilen acil sağlık hizmetleri gibi havacılık sağlığını ilgilendiren konuların ele alındığı toplantı, Havacılık ve Uzay Tıbbi Platformu tarafından sektör temsilcilerinin katılımıyla online olarak gerçekleştirildi. Yapılan toplantı neticesinde hematoonkolojik hastalıklar için kullanılacak bir form geliştirildi. ICAO ve EASA uygulamaları ile Sağlık Bakanlığı rehberlerini dikkate alacak şekilde Covid-19 Muayene gerekliliklerine yönelik bir algoritma paylaşıldı. Ayrıca hava taşımacılığında acil sağlık hizmetleri sunumuna yönelik standardizasyonun sağlanması için bir düzenleme yapılmasının faydalı olacağı değerlendirildi.

shgm.gov.tr

THY SAFA'DA ZİRVEDE YER ALDI

THY Genel Müdürü
Bilal Ekşi

Türk Hava Yolları'nın 2021 yılı Yabancı Hava Aracı Emniyet Denetimi'ne (SAFA) ilişkin verileri açıklandı. THY Genel Müdürü Bilal Ekşi, THY'nin 2021 yılı SAFA denetlemelerindeki puanının birçok Avrupa ülkesinden daha iyi olduğunu duyurdu. Milli taşıyıcının 2021 SAFA ortalamasının 0,054 olduğu açıklandı. Konuya ilişkin Bilal Ekşi'nin 21 Ocak'ta Twitter üzerinden yaptığı

açıklaması şöyle: "Bizim Karnemize de bir Maşallah deyin. Uçaklara yapılan emniyet (SAFA) denetlemelerinde havayolunuz THY en iyi neticeyi elde etti. Hem şirketimizin puanı hem ülke puanımız birçok Avrupa ülkesinden daha iyi. (sıfır bulguya yakın). THY, kalite, konfor ve emniyet demektir."

hurriyet.com.tr

EUROCONTROL 2022'YE DAİR BEKLENTİLERİNİ AÇIKLADI

Eurocontrol, 2022 yılında Avrupa havacılık sektörünün 2019'un yüzde 70-90'ına ulaşma yolunda olduğunu açıkladı. Omicron varyantı nedeniyle hava yolu trafiğinin iyimser tahminlerden uzaklaştığı belirtilen Eurocontrol raporunda havacılık sektörünün 2019 seviyesine ulaşması bağlamında yüksek, temel ve düşük olmak üzere üç senaryo belirledi. Buna göre, yüksek olasılıkla hava yolu trafiği 2023 yılında 2019 seviyesine ulaşacak. Temel beklentiye göre toparlanma 2024 yılında tamamlanacak. Düşük ihtimalle de havacılık sektörünün toparlanması 2027'yi bulacak. Havacılığın şu anda karşı karşıya olduğu riskler nedeniyle düşük senaryonun gözardı edilemeyeceğini belirten Eurocontrol, devletlerin üçüncü doz aşı kampanyasını hızlandırma veya aşı olmaya direnenleri hedefe koymakla karşı karşıya olduğuna

işaret etti. Yeni ortaya çıkan Covid varyantlarına karşı mücadele etmek için ince ayarlı yeni aşılarda gerekebileceği veya hükümetlerin yeni kısıtlamalar getirme risklerinin gözardı edilemeyeceğini belirten Eurocontrol, her şeye rağmen tüm senaryolarda 2024-25 yılına kadar normal veya normal trafik seviyesine yakın bir nihai toparlanma öngörüyor. Çünkü düşük seviyede 2027 olarak öngörülen tam toparlanma senaryosunda bile, 2025'e gelindiğinde 2019 seviyelerine yaklaşılmış olacak. 2021'de 2019 yılına göre uçuş sayısının yüzde 44, yolcu sayısının ise yüzde 60 düştüğü kaydedilen raporda, daha düşük gövdeli uçakların kullandığına ve daha düşük doluluklarla uçulduğuna da dikkat çekildi.

hurriyet.com.tr

THY'DE DEVİR TESLİM TÖRENİ YAPILDI

Türk Hava Yolları'nda (THY) İlker Aycı'dan boşalan Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanlığına getirilen Ahmet Bolat, devir teslim töreniyle görevi devraldı. THY'de gerçekleşen yönetim değişikliğinin ardından devir teslim töreni yapıldı. THY'nin Yeşilköy'deki genel merkezinde yapılan törenle 2015 yılından beri Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanı olarak görev yapan İlker Aycı, görevini Prof. Dr. Ahmet Bolat'a teslim etti. THY tarafından Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) yapılan açıklamada, "Ortaklığımız Yönetim Kurulu'nca, istifa suretiyle boşalan Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanlığı'na Prof. Dr. Ahmet Bolat'ın; istifa suretiyle boşalan bağımsız Yönetim Kurulu üyeliğine, Sermaye Piyasası Kurulu görüşü alınarak, Sayın Şekib Avdagiç'in; istifa suretiyle boşalan Yönetim Kurulu üyeliğine Sayın Mehmet Kadaifçiler'in yapılacak ilk Genel Kurul toplantısında onaya sunulmak üzere atanmalarına karar

verilmiştir" ifadelerine yer verildi. Açıklamada, Mehmet İlker Aycı, Mehmet Muzaffer Akpınar ve Mithat Görkem Aksoy'un istifaları nedeniyle münhal bulunan komite üyeliklerine, Prof. Dr. Ahmet Bolat'ın İcra Komitesi Başkanı; Şekib Avdagiç'in İcra Komitesi üyesi, Denetimden Sorumlu Komite Başkanı ve Riskin Erken Saptanması Komite üyesi; Mehmet Kadaifçiler'in İcra Komitesi üyesi ve Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi olarak atanmalarına karar verildiği belirtildi. Öte yandan, açıklamada, Ortaklığın Yönetim Kurulu'nca, Uçuş İşletme Genel Müdür Yardımcılığı'na Mehmet Kadaifçiler'in atanmasına karar verildiği ifade edildi. THY'den yapılan açıklamada ise görüşlerine yer verilen Ahmet Bolat, görevi tevdi eden kurul üyelerine teşekkür ederek, layık görüldüğü görev ve sorumluluğun ne derece önemli olduğunu farkında olduğunu vurguladı.

ntv.com.tr

İLKER AYCI'DAN VEDA MESAJI

Türk Hava Yolları'nda 7 yıl Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapan ve önceki gün istifa ederek görevinden ayrılan İlker Aycı, çalışanlara bir veda mesajı gönderdi. Görev yaptığı süreç boyunca tarihi başarılarla imza attığını ifade eden Aycı, yeni yönetim kurulu başkanı Ahmet Bolat'a da başarı dileklerinde bulundu. Aycı'nın veda mesajı:

Değerli Mesai Arkadaşlarım,

2015 yılından bu yana Türk Hava Yolları tarihinin en uzun Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanlığı görevini sizlerle birlikte gece gündüz demeden ifa ettim. Bayrak taşıyıcı markamızı Avrupa'nın ve Dünyanın zirvesine taşıma yolculuğunda, bu onurlu görev sırasında hiçbir zaman mazeret üretme çabamız olmadı. Bir yandan dünya havacılığının önde gelen şirketleri ile rekabet ederken, bir yandan da vatandaşlarımızın sağlıklı, güvenli ve konforlu seyahat standartlarından yararlanması için elimizden gelen tüm gayreti gösterdik. Son yıllarda birlikte atmış olduğumuz adımlar ve aldığımız kararlarla dünya havacılığında oyun kurucu konumuna gelen Türk Hava Yolları'nın tarihe geçen başarılarını sizlerle birlikte paylaşmanın mutluluğunu yaşıyorum. İştirakleriyle birlikte 65 bin kişilik büyük bir aile olan bayrak taşıyıcı markamızın

bundan sonraki başarı hikayelerini yakından takip ederek, sizlerle her zaman gurur duyacağımı bilmenizi isterim. Görevi devrettiğim yeni Başkanımız Prof. Dr. Ahmet Bolat Bey'e ve yeni Yönetim Kurulu Üyelerimize de yürekten başarılar diliyorum. Bayrağı devraldıkları yerden daha da yukarıya taşıyacaklarına gönülden inanıyorum. Bu vesile ile 7 yıllık görev sürecimde benden desteklerini bir an olsun esirgemeyen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, yakın iş birliği yaptığımız tüm kurum ve kuruluşlara, iş ortaklarımıza, Yönetim Kurulu Üyelerimize ve siz mesai arkadaşlarıma gönülden teşekkür ederim.

YDA DALAMAN HAVALİMANI'NA 2 ÖDÜL BİRDEN

Bu yıl 2'ncisi düzenlenen KKTC Altın Caretta ödülleri sahiplerini buldu. YDA Dalaman Havalimanı ise 2 dalda ödül almanın gururunu yaşadı. Saygın Medya-Saygın Kurt ve Kıbrıs İş Adamları Derneği (İŞAD) işbirliğiyle Les Ambassadeurs Hotel ana sponsorluğunda bu yıl 2'ncisi düzenlenen KKTC Altın Caretta ödülleri sahiplerini buldu. KKTC Girne Les Ambassadeurs Hotelde gerçekleşen gecede Türkiye ve KKTC kategorilerinde değerlendirme yapılırken Havacılık, Turizm,

İş, Sanat, Magazin, Sivil Toplum Kuruluşu, Sağlık ve Spor dallarında toplam 49 ödül sahipleriyle buluştu. YDA Dalaman Havalimanı ise 2 dalda ödül almanın gururunu yaşadı. YDA Havalimanı işletmesi "Türkiye'nin En iyi Turistik Havalimanı" dalında ödül alırken, YDA Havalimanı Genel Müdürü Cengiz Tuğrul Ayaz sektöre farklı bakış açıları ve katkılarından dolayı "Yılın İş İnsanı" ödülüne layık görüldü.

hurriyet.com.tr

ERMENİSTAN İLE KARŞILIKLI UÇUŞLAR BAŞLIYOR

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nca, Ermenistan ile karşılıklı uçuşların başlamasına karar verildiği belirtildi. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nca, Ermenistan ile karşılıklı uçuşların başlamasına karar verildiği belirtildi. Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada, salgından en çok havacılık sektörünün etkilendiğini, ancak alınan önlemlerle bu etkinin en aza indirildiği belirtildi. Türkiye-Ermenistan arasındaki görüşmelerin devam ettiğine işaret edilen açıklamada,

"Bu gelişme sonrasında karşılıklı uçuşların başlamasına karar verildi. SHGM tarafından Pegasus Havayolları'na Sabiha Gökçen-Erivan hattında, Ermenistan tarafında ise Fly One Armenia hava yolu şirketine Erivan- İstanbul hattında haftada 3 uçuş izin verildi. Varılan mutabakata göre ilk uçuşlar 2 Şubat'ta karşılıklı olarak başlayacak.

ntv.com.tr

Dünyaya açılan kapınız

Kurumsal ve Bireysel
İş Jeti Kiralama Hizmeti

UZAY İSTASYONUNDA BİR İLK, FİLM VE EĞLENCE STÜDYOSU KURULACAK

İngiliz uzay şirketi Space Entertainment Enterprise (SEE), 2024'ün sonlarında Uluslararası Uzay İstasyonu'nda (ISS), dünyanın ilk film ve eğlence stüdyosunun açmayı planladığını duyurdu. SEE, plan kapsamında ISS'de film, spor etkinlikleri ve ayrıca sosyal medya fenomenleri gibi içerik üreticilerine çekimlerini yapabilecekleri stüdyolar sağlanacağını ifade etti. Yeryüzünden yaklaşık 403 kilometre yukarıda Dünya

yörüngesinde kurulacak olan stüdyoda, spor etkinlikleri, TV şovları, filmler ve canlı yayınların yapılması bekleniyor. Uzaya film stüdyosu kurma hedefini gerçekleştirmek için görevlendirilen modül, SEE-1 olarak adlandırılacak ve Axiom Station adlı yeni bir ticari uzantı olarak Uluslararası Uzay İstasyonuna (ISS) yerleştirilecek.

aa.com.tr

RED BULL UÇUŞ GÜNÜ, 3 YIL SONRA YENİDEN YAPILACAK

Red Bull Uçuş Günü, 3 yıllık aranın ardından yeniden gerçekleştirilecek. Red Bull Uçuş Günü, 3 yıllık aranın ardından yeniden gerçekleştirilecek. Havacılık tarihini yeniden yazma ve suya iniş sanatını mükemmelleştirme girişimi olan Red Bull Uçuş Günü, 5 Haziran'da yapılacak. Dörder kişilik takımların katılacağı organizasyonda, katılımcılar kendi tasarladıkları el yapımı uçur araçlarıyla 6 metre yüksekliğinde bir rampadan suya atlayacak. 2019

yılında 200 bin kişiyi ağırlayan organizasyonun jürisi, yarışmacıları sadece uçuş mesafesiyle değil aynı zamanda tasarladıkları araca ve uçuşun hemen öncesinde gerçekleştirilecek performanslara göre değerlendirecek. Caddebostan Sahilinde gerçekleştirilecek organizasyon için başvurular da başladı. "redbullucugunu.com" adresinden yapılacak başvurular 13 Mart'a kadar devam edecek.

aa.com.tr

HELİKOPTER TASARIM YARIŞMASI BAŞVURUYA AÇILDI

HELİKOPTER TASARIM YARIŞMASI

»»» BİRİNCİ 30.000 TL
»»» İKİNCİ 20.000 TL
»»» ÜÇÜNCÜ 10.000 TL

TEKNOFEST kapsamında düzenlenen “Helikopter Tasarım Yarışması” genç mühendislerin başvurusuna açıldı. 5-7 Ağustos 2022 tarihleri arasında Trabzon’da düzenlenecek yarışmaya 28 Şubat’a kadar çevrim içi başvurulabiliyor. TEKNOFEST tasarımı hayal gücünün sınırlarını zorlayacak bir yarışmaya daha hazırlanıyor. Türk Havacılık ve Uzay Sanayii yürütücülüğünde düzenlenecek “Helikopter Tasarım Yarışması” ile genç mühendisler hünerlerini ortaya koyacak. Asya-Pasifik bölgesinin hedef pazar olarak belirlendiği yarışmada öğrencilerden bölgenin ekonomik, coğrafi

ve ticarî koşullarını dikkate alarak bir helikopter tasarımı ortaya koyması bekleniyor. Yarışmaya lisans ve lisansüstü üniversite öğrencileri ile mezunlar katılabilecek. Yarışmada dereceye giren takımlara toplamda 60 bin lira değerinde ödül verilecek. 28 Şubat’a kadar başvuru yapılabilir. Takımlar ödülleri 30 Ağustos-4 Eylül 2022 tarihleri arasında Samsun’da düzenlenecek TEKNOFEST’te alacak. Başvurular 28 Şubat’a kadar “www.teknofest.org” web sitesi üzerinden yapılabilir.

hurriyet.com.tr

UÇAN ARABA AIRCAR, UÇUŞA ELVERİŞLİLİK SERTİFİKASI ALDI

3 dakikadan kısa bir sürede uçağa dönüşen uçan araba AirCar, uçuşa elverişlilik sertifikası aldı. AirCar, geçtiğimiz haziran ayında Slovakya’nın Nitra ve Bratislava kentleri arasında 35 dakikalık bir uçuş gerçekleştirmişti. Uçan arabalar çoğumuzun küçükken büyüdüğümüzde göreceğimize inandığı bir konseptti. Ancak görünen o ki bu hayal yavaş yavaş gerçeğe dönüşüyor. Slovak Ulaştırma Otoritesi, 100mph (160kmh) üzerinde hızlara ve 8,000ft (2500m) üzerindeki irtifalara ulaşabilen uçan bir arabaya uçuşa elverişlilik sertifikası verdi. Bir BMW motoruyla ve normal benzin pompasıyla çalışan ‘AirCar’ isimli hibrit otomobil uçağın arabadan hava aracına dönüşmesinin ise 2 dakika 15 saniye sürdüğü ifade edildi. Uçan araç, haziran ayında Slovakya’nın Nitra ve Bratislava kentindeki uluslararası havaalanları arasında 35 dakikalık bir uçuş gerçekleştirmişti. 70 saatlik uçuş testi ile 200’den fazla kalkış ve inişin ardından uçuşa elverişlilik sertifikası verilen araç için aracın yaratıcısı, “AirCar sertifikası,

çok verimli uçan arabaların seri üretiminin kapısını açıyor” dedi ve bu sertifika ile orta mesafeli seyahatlerin sonsuza kadar değişmesinin mümkün olduğunu kaydetti. Sıradan bir uçak gibi havalanan ve yere inen AirCar’ı kullanmak için doğal olarak bir de pilot lisansı gerekiyor. BBC News’e konuşan şirket yetkilileri ise yakın gelecekte bir tarihte Paris’ten Londra’ya bir uçuş gerçekleştirmeyi planladıklarını belirtiyor. West of England Üniversitesi’nde aviyonik ve uçak sistemleri alanında kıdemli araştırma görevlisi olan Dr. Steve Wright ise bu gelişmenin şirket iyi bir adım olduğunu ve her ne kadar henüz önlerinde çok yol olsa da AirCar’ları göreceği bir gelecek için oldukça iyimser olduğunu ifade ediyor. Uçan arabaların kitlesel çekiciliğinin ne derece olacağı konusuna ise Dr. Wright biraz temkinli yaklaşıyor. Wright her ne kadar bireysel ulaşım devriminin gelmekte olduğunu belirtse de değişimin bu şekilde yaşanmayacağını kaydediyor.

posta.com.tr

ZARA RUTHERFORD, 19 YAŞINDA TEK BAŞINA DÜNYAYI DOLAŞAN EN GENÇ KADIN PİLOT OLDU

19 yaşındaki İngiliz-Belçikalı pilot Zara Rutherford, hafif uçakla tek başına dünyanın çevresini dolaşan en genç kadın oldu. Kötü hava koşulları yüzünden turunu iki ay gecikmeli tamamlayan Rutherford'ı Belçika'nın Kortrijk-Wevelgem havaalanına inişinde ailesi ve gazeteciler karşıladı. Bir ay Alaska'da, 41 gün de Rusya'da mahsur kalan Rutherford, inişinde kendisini karşılayanlara "gerçekten çok çılgıncaydı, daha tam olarak algılayamadım" dedi. Rutherford'a inişinde, bir Belçikalı akrobatik uçuş ekibinden dört uçak eşlik etti. Genç kadın düzenlediği basın toplantısında toplam 51 bin kilometrelik turu yapmaya karar verdiği için çok mutlu olduğunu söyledi. "En zoru, Sibiry'a üzerinden uçmaktı, hava çok soğuktu, motor arızalansaydı, bana ulaşmaları saatler

sürerdi, sağ kalamazdım herhalde" dedi. Yaşadıklarını herkese anlatmak için sabırsızlandığını kaydeden Rutherford, çılgın bir şey yapmak isteyenlere "fırsatınız varsa, hiç durmayın" tavsiyesinde bulundu. Genç kadın 18 Ağustos'da başlayan Dünya turu sırasında beş kıtada 60'dan yerde durdu. Annesi ve babası da pilot olan Zara Rutherford, yaptığı turun, bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik dallarında çalışmaya ilgi duymaları için kız çocuklarına ilham kaynağı olmasını umuyor. Tek başına uçakla dünyanın çevresini dolaşan en genç kadın unvanı, daha önce Amerikalı pilot Shaesta Waiz'e aitti. Waiz 2017'te bu turu yaptığında 30 yaşındaydı.

ntv.com.tr

HAVALİMANI'NDA BEKLEYEN HURDA UÇAK YURT DIŞINA SATILDI

Havacılık alanında uzun yıllar faaliyet gösterdikten sonra kullanılmamaya başlanan ve 23 yıldır İstanbul Atatürk Havalimanı'nda atıl durumda bekleyen Airbus A-300 tipi yolcu uçağı, uçuş eğitimi cihazı olarak kullanılmak üzere yurt dışına satıldı. Uçak, Atatürk Havalimanı'nda 12 parçaya bölündü. M9 TIR'a yüklenen parçalar gece saatlerinde alınan

önlemler eşliğinde yurt dışına götürüleceği Avcılar Ambarlı Limanı'na taşındı. Burada gemiye yüklenecek olan uçak, bir Ortadoğu ülkesine gönderilecek. Burada uçuş eğitimi cihazına dönüştürülecek olan uçağın taşınması sırasında Tirlara güvenlik amaçlı polis ekipleri de eşlik etti.

ntv.com.tr

B737 MAX'E BİR OTORİTE DAHA ONAY VERDİ

Endonezya ve Etiyopya'da yaşanan ölümlü kazalar sonrası Boeing 737 MAX tipi uçakların yere indirilmesine karar verilmişti. Daha sonra yapılan düzenlemelerle yeniden gökyüzüne çıkabileceği belirtilen uçağa bir otoriteden daha uçuş izni verildi. Çin'in özel idari bölgesi olarak bilinen Hong Kong'da sivil havacılık departmanı tarafından ABD'li Boeing tarafından üretilen B737 MAX tipi uçaklarla seyahat edilmesine izin verildi.

Hong Kong Sivil Havacılık Departmanı yaklaşık üç yıldan bu yana B737MAX'lerin uçuşunu durdurmuştu. Sivil havacılık idaresi tarafından yapılan açıklamada, B737 MAX'i Hong Kong hava sahasında ve uluslararası havalimanına sefer düzenlemek isteyen şirketlerin FAA tarafından belirlenen direktiflere uymaları konusunda uyarıda bulunuldu.

ntv.com.tr

ABD'DE HAVAYOLU ŞİRKETLERİNİN 'KAOS' UYARISI, 5G'YE GEÇİŞİ ERTELEDİ

ABD'nin en büyük telefon şirketleri arasında yer alan AT&T ve Verizon, bazı havaalanlarında yeni 5G hizmetlerine geçişi ertelemeyi kabul etti. Daha yüksek hız ve daha geniş kapsama alanı sunan C-Bandi spektrumlu 5G kablosuz sinyal servisi yarın başlatılacaktı. Ancak havayolu şirketleri, 5G sinyallerinin uçakların navigasyon sistemlerini etkileyeceği uyarısında bulunarak erteleme talep etmişti. AT&T, "belirli havaalanı

pistlerinin etrafındaki sınırlı sayıda kulede" sunumu "geçici olarak" ertelediğini söyledi AT&T yaptığı açıklamada, Federal Havacılık İdaresi'nin birçok ülkede güvenli bir şekilde başlatılan servisi yapamamasından dolayı hayal kırıklığına uğradıklarını belirterek, 5G hizmetinin başlamasını planlamak için iki yılı olduğunu ekledi.

aa.com.tr

NASA'DAN JAMES WEBB AÇIKLAMASI

NASA'nın uzaydaki yaşamı tespit etmek için fırlattığı 10 milyar dolarlık James Webb teleskopunun Güneş kalkanları tamamen açıldı. NASA'dan yapılan son açıklamada James Webb'in Uzak Uzay'daki konumuna yaklaştığı belirtildi. Tam 21 metre uzunluğundaki uçurtma şeklindeki aparat, bir şemsiye görevi görerek teleskobun aletlerinin gölgede tutulmasını sağlıyor. Bu şekilde, uzak noktalardan gelen zayıf kızılötesi sinyaller algılanabiliyor. Güneş kalkanındaki toplam 5 katman, iki gün boyunca teker teker açıldı. Katmanlar, birlikte çalışarak 1 milyon SPF (Güneş'ten koruma faktörü) sağlıyor. James Webb, gözlem süresinin yüzde 50'sinden fazlasını oluşturacak olan iki temel bilimsel misyona sahip. İlk olarak Büyük Patlama'dan sadece birkaç yüz milyon yıl sonrasına bakılacak ve kozmik tarihin erken evreleri keşfedilecek. İlk yıldızların ve galaksilerin nasıl oluştuğu ve zaman içinde nasıl geliştikleri gözlenecek. İkinci

büyük hedef, Güneş sistemi dışındaki gezegenler anlamına gelen ötegezegenlerin keşfi. Ayrıca, bu gezegenlerin atmosferlerini incelenecek yaşam potansiyeli de araştırılacak. James Webb ile daha önce gözlemlenemeyen, evrenin uzak köşelerinden görüntüler elde edilecek. Zira James Webb Teleskobu, sahip olduğu ileri optik donanımlar sayesinde evrenin yaklaşık 13,7 milyar yıl önce oluşumuna sebep olan "Büyük Patlama"dan (Big Bang) 200 milyon yıl sonraki halini inceleyebilecek. Uzak teleskobu evrende ışıyan ilk yıldızların parıltısını görmek için son teknoloji aygıtlardan ve devasa bir aynadan faydalanacak. James Webb keşfedilen yeni gezegenlerin birçoğunun atmosferinin yaşam için uygun olup olmadıklarını analiz etme kabiliyetine de sahip olacak. James Webb Hubble'in aksine Dünya'dan 1,6 milyon kilometre uzakta Güneş'in etrafındaki yörüngesinde dönecek.

ntv.com.tr

İNİŞ TAKIMLARINDA MUCİZE UÇUŞ

Johannesburg-Amsterdam seferini yapan kargo uçağının iniş takımlarında bir kişi bulundu. Hollanda Kraliyet Askeri Polisi'nden yapılan açıklamada, Güney Afrika'dan Schiphol Havalimanı'na gelen bir kargo uçağının öndeki iniş takımlarında kaçak bir erkek yolcu bulunduğu belirtildi. Açıklamada, durumu iyi olan kişinin hastaneye sevk edildiği ve soruşturma başlatıldığı ifade edildi. B747'nin iniş takımlarında

saatler uçan kişinin hayatta kalmayı başararak Amsterdam'a ulaşması herkesi şaşırtırken olaya ilişkin soruşturma başlatıldı. Cargolux'un Johannesburg'dan sonra Kenya'nın Nairobi şehrine uçtuğu ve oradan kalkarak Amsterdam'a ulaştığı belirtildi. Kaçak yolcunun uçağa nereden bindiğine ilişkin açıklama yapılmadı.

aa.com.tr

MNG
JET

commercial@mngjet.com

Line & Base Maintenance
Aircraft Painting
AOG Services
Aircraft Management

Dr. Yüksel BOZKURT
İş Mükemmelliği Danışmanı
yuksebozkurt@uted.org

NATO STANDARDI AQAP 2310 TANITIMI

HAVACILIK, UZAY VE SAVUNMA YÜKLENİCİLERİ İÇİN NATO KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ GEREKLİLİKLERİ

AQAP 2310, NATO'nun kalite gereklerini içerir. Bir Kalite Yönetim Sisteminin, bu yayında yer alan şartlara uygun olarak kurulması, dokümante edilmesi, uygulanması, sürekliliğinin sağlanması, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi gerekir. AQAP 2310, uygun bir şekilde uygulandığında, Yüklenicinin, Alıcının sözleşmesinin gereklerine uygun ürünleri sağlama kabiliyetine güveni sağlayan gerekleri içermektedir.

Savunma yeteneği, büyük ölçüde, birleştirilmiş donanım, yazılım, tesisler, insanlar ve temel süreçleri içeren savunma sistemlerinin kalitesine bağlıdır. Kalite, en iyi şekilde bütünlük bir sistem yaklaşımı aracılığıyla kazanılır.

AS/EN9100:2016 Gereklerinin Uygulanabilirliği

Yüklenici, sözleşme gereklerini karşılaması için gerektiği şekilde, AS/EN9100:2016 gereklerini içeren bu dokümana

uygun olarak, etkin ve ekonomik Kalite Yönetim Sistemini oluşturacak, dokümante edecek, uygulayacak, değerlendirecek ve iyileştirecektir.

Kalite Yönetim Sistemi ve Süreçleri

Alıcı ve/veya Devlet Kalite Güvence Temsilcisi (DKGT)'nin, sözleşmeye uygulandığı şekilde, Yüklenicinin Kalite Yönetim Sistemini reddetme hakkı saklıdır. Sistemin, bu yayına uygun ve etkin olarak yerine getirilmekte olduğunu gösteren,

yüklenici sisteminin dokümanite edilmiş kapsamı, iç tetkik, iç değerlendirme kayıtları ve diğer objektif kanıtlar, DKGT ve/veya Alıcı tarafından kolayca ulaşılabilir olacaktır.

Alıcı ve/veya DKGT' nin Kalite Yönetim Sistemini reddettiği durumlarda, Yüklenici, mutabık kalınan bir zaman takvimi içerisinde düzeltici faaliyetler ve değişiklikleri için teklifini yapacaktır ve sözleşmede belirtilen şekilde sözleşme cezaları uygulanacaktır.

Yüklenici ve Dış Tedarikçi Tesislerine Giriş ve Devlet Kalite Güvence (DKG) Faaliyetleri için Destek, Yüklenici ve/veya Dış Tedarikçiler DKGT ve/veya Alıcıya aşağıdakileri sağlayacaktır:

1. Sözleşmede geçen faaliyetlerin gerçekleştirildiği tesislere giriş hakkı.
2. Sözleşmedeki gereklerin yerine getirilmesi ile ilgili bilgiler.
3. Yüklenicinin bu yayına uygunluğunu değerlendirmek için sınırsız olanak.
4. Dış Tedarikçilerin bu yayına uygunluğunu değerlendirmek için sınırsız olanak. Bu değerlendirme yapılmadan önce Yüklenici haberdar edilecektir.
5. Ürünün, sözleşme gereklerine uygunluğunu doğrulamak için sınırsız olanak.
6. Ürünün değerlendirmesi, doğrulanması, geçerli kınması, testi, muayenesi veya serbest bırakılması kapsamında sözleşme gereklerine tabi Devlet Kalite Güvencesinin tamamlanması için gerekli yardım.
7. Devlet Kalite Güvence faaliyetlerinin yerine getirilmesi için gerekli ikamet ve hizmet alanları.
8. Devlet Kalite Güvence faaliyetlerini yerine getirmek için yerinde kullanılmak üzere gerekli teçhizatın hazır bulundurulması.
9. Gerektiğinde, bu tür teçhizatın çalıştırılması için Yüklenici ve/veya Dış Tedarikçilerin personeli. AQAP-2310
10. Bilgi ve iletişim alanlarına erişim.
11. Ürünün şartnameye uygunluğunu doğrulamak için gerekli Yüklenici dokümantasyonu.
12. Elektronik ortamda olanlar da dahil olmak üzere, gerekli dokümanların kopyaları.

Risk Yönetimi

1. Yüklenici ve Dış Tedarikçi, planlama ve operasyon esnasında risk tanımlama, risk analizi, risk kontrolü ve risk azaltma dahil, ancak bunlarla sınırlı olmayacak şekilde, Dış Tedarikçi risklerini de içeren risklerin göz önüne alındığına dair somut kanıtları verecektir. Planlama, sözleşmenin gözden geçirilmesi sırasında risk tanımlama ile başlayacak ve sonraki uygun zaman aşamalarında güncelleştirilecektir.
2. Sözleşmede aksi belirtilmediği müddetçe, uygulanan Risk Yönetimi, ISO 31000:2009 prensip ve esaslarını karşılayacaktır. Risk Yönetimi Planı DKGT ve/veya Alıcının erişimine açık olacaktır.
3. Alıcı ve/veya DKGT, Risk Planlarını ve revizyonlarını reddetme hakkına sahiptir.

Yetkilendiren, yazılı olarak bir risk bildirimini tanımlayacaktır. Risk bildirimi şu soruyu yanıtlamalıdır. 'Bu sözleşmeyle ilgili ne

gibi aksamalar olabilir?' Sonra, risk nedeninin tanımlanması mümkün olduğunda, 'Tanımlanan riskler neden ortaya çıkabilir?' sorusu sorulmalıdır.

Risk Değerlendirmesi

Risk, diğer Ülkeye DKG talebi yapıp yapılmayacağının belirlenmesi için değerlendirilecektir. DKG'nin kaliteyle ilgili gereksinimlerinin karşılanması için, mevcut risklerin bir sırada kalmasını garantilemek maksadıyla, değerlendirmeler, tüm DKG katılımcılarınca, DKG yetkilendirmesi ömrü boyunca devam edecektir.

Risk Dizini

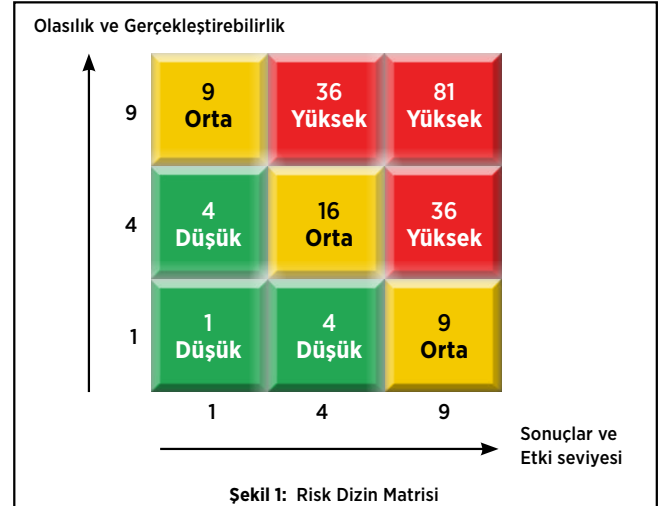
Risk Dizini (indeksi), riskin ne denli önemli olduğunu belirleyen niteliksel bir ölçüdür ve DKG çalışmalarının önceliğini belirlemek için kullanılmaktadır. Risk dizini, risk etkisinin ve olasılığının bir ürünüdür. Şekil1, Risk Dizin Matrisi, farklı risk dizinlerini tanımlamak amacıyla kullanılmaktadır.

Ürün Kritikliği

Risk Dizin Matrisi ile ilgili olarak, proje ya da sözleşmenin müdahil olduğu, herhangi bir sistem parçası, montaj ya da teçhizata ilişkin, risk etkisi nedeniyle, yaşamın ya da önemli operasyonel kapasitenin kaybıyla sonuçlanan kritik bir arıza veya felakete yol açan bir arıza söz konusu ise, bu durumda risk dizini, asla 9'dan daha az olamaz.

- Verilecek olan örnekler arasında; Kritik
- Emniyet Malzemeleri (CSI), Yaşam
- Emniyeti, Uçuş Emniyet Malzemeleri

yer almaktadır.

Emniyetli günler dileği ile...

Referanslar:

NATO STANDARDI: AQAP 2310 Bilgilendirici Referanslar

1. AQAP-2000 Ömür Devri Boyunca Kaliteye Yönelik Bütünleşik Sistemler Yaklaşımına İlişkin NATO Politikası
2. AQAP-2009 AQAP-2000 Serilerinin Kullanımı için NATO Rehberi
3. AQAP-2070 NATO Karşılıklı Devlet Kalite Güvencesi (DKG)
4. AQAP-2210 AQAP 2110 ve AQAP 2310'a İlave NATO Yazılım Kalite Güvence Gerekleri
5. ISO 10007:2017 Kalite Yönetim Sistemleri - Konfigürasyon Yönetimi ile ilgili Rehber
6. ADMP Müttefik Güvenilebilirlik Yönetimi Yayınları

Erhan İNANÇ
UTED Kurucu Üyesi
erhaninanc@uted.org

BİR ANI: THY GENEL MÜDÜRÜNE KÜFÜR EDEN TEKNİSYEN

Ben 1957 yılında Atatürk Havalimanındaki (o zamanki adıyla Yeşilköy Havaalanı) THY Teknik Müdürlüğün çelik hangarında teknisyen yardımcısı olarak işe başlamıştım. DC-3 uçaklarında çalıştım ama aşağıda anlatacağım anı, benim yaşadığım bir olay değil, olaya şahit olan teknisyen abilerimden dinlemiştim.

Tarih, 1950'li yılların başı. Hava Meydanlarının işletilmesi ile uçak işletilmesi, Devlet Hava Yolları adı altında tek şirket iken 1955 yılında özel bir kanun ile ikiye ayrılıyor. Hava meydanları işletmesi DHMİ, uçak işleten birim ise Türk Hava Yolları THY adı altına alınıyorlar. Bu ayrılma gerçekleşmeden önce ilginçtir uçakların üzerinde Türkçe "Devlet Havayolları" yerine İngilizce olarak "Turkish Airlines" yazılı olduğu görülüyor.

Emekli Pilot Albay Osman Nuri Baykal, 1947-1953 arasında 6 yıl THY Genel Müdürlüğü (o zamanki adı Devlet Hava Yolları) yapmış. Osman Nuri bey bir gün Ankara Güvercinlik Havaalanındaki THY Teknik Müdürlüğü ziyarete geliyor. Osman Nuri bey asker kökenli olmasından dolayı olacak, katı disiplin sahibi, herkesin titrediği, korktuğu bir kişilik. Takım elbise ve İngiliz Melon şapka giyiyor, elinde mutlaka

bir baston taşıyor. Kısaca, görünümü ile İngiliz asilzadelerini andıran bir kişi.

O tarihlerde DHY-THY filosunun çoğunluğu DC-3 uçaklarından meydana geliyor. DC-3 uçağının 14 silindirli yıldız motorlarının arka yüzeylerine bakan nacelle'in "Ayna" adı verilen yüzeyin arkasında motorla ilgili muhtelif komponentler bulunuyor. Ayna arkasında bakım çalışması yapan teknisyen ana iniş takımına asılan 40 X 50 cm ebatlarında platformu olan pratik bir sehpa (DC-3'lerin orijinal ekipmanı) üzerine basarak çalışır ve dışarıdan bakılınca üstünde duran teknisyenin sadece dizlerinden aşağısı görülebilir. Osman Nuri bey yanındaki teknik müdürü ile hangarda dolaşırken ana dikmenin üzerinde bir çift bacak görünüyor ama gövdesi kayıp, garipsiyor. Motor aynasının arkasında çalışan ve sadece dizden aşağısı görülen teknisyen, çok gıdıklanan huylu bir arkadaş. Fiziki

bir temas olmadan, metrelerce uzaktan kendisine bir el hareketi yapıldığında bile huylanıp yüksek sesle “İhhh, Ananı....” diye başlayan bilinen cümleyi sarfeden bir kişilik ve bu huyu hangarda çalışan meslektaşları tarafından biliniyor. Hatta, onunla samimi olan bazı meslektaşları, özellikle küfür ettirmek için, zamanlı-zamansız ona el hareketi yapıyorlar.

Osman Nuri bey, hangarda bakımdaki DC-3’ün ana dikmesi üzerinde gördüğü bacağa elindeki bastonla dokunup “hey, kolay gelsin” der demez teknisyen, “İhhh, Ananı...” diyerek bilinen küfürlü tepkiyi verince Genel Müdür Osman Nuri bey kısa bir şok yaşıyor, teknisyenin bu tepkisini kendine hakaret olarak algılayıp yanındaki teknik müdüre “kim bu terbiyesiz, saygısız, genel müdüre küfreden adam, onu işten atıyorum, gerekeni yapın” talimatı verip ziyareti erkenden bitirerek kızgın bir şekilde hangardan ayrılıyor.

Teknik Müdür, genel müdüre karşı çok mahcup oluyor ve çok sinirleniyor. Osman Nuri bey hangardan ayrılınca teknik müdür (maalesef adını bilmiyoruz), sinirli bir şekilde Uçak Bakım Atölye Şefi teknisyen Mustafa Özkeçecigil’i yanına çağırıp olayı anlatıyor. Mustafa bey motor aynasında çalışan teknisyenin kim olduğunu araştırınca, hangarda kerkesin huylu olduğunu bildiği arkadaş olduğunu tespit edip yanına çağırıyor. Teknisyen “Valla Mustafa ağabey, ben ayna arkasında çalışırken görmediğim, bilmediğim bir arkadaş bacağıma vurdu, huylandım ve doğal olarak bildiğiniz her zamanki normal tepkimi gösterdim” diye ifade veriyor.

Mustafa bey, “oğlum, biz senin bu huyunu biliyoruz ama bu defa, Ananı... diye küfrettiğin adam genel müdür Osman Nuri bey imiş. Bana küfreden bu adamı bulup işten atın diye emir vermiş. Şimdi işin zor” demiş. İşini kaybetmek durumunda kalan teknisyen bin pişman, “Mustafa ağabey, benim Osman Nuri bey’ in hangara geldiğinden hiç haberim yok, ben onu görsem de tanımam, bacağıma vuran kişiyi görmedim bile, zaten aynanın arkasında kapalı bir kutu içindeyim, istesem de bacağıma vuran kişiyi göremem ki” diyor. Tamam, teknisyen kasıtlı yapmamış ama, ok yaydan bir defa çıkmış.

DC-3 Eng. Nacelle "Ayna"

“Aman Mustafa abi, ne yap yap, benim ona asla bilerek küfür etmediğimi, huylu bir adam olduğumu, özür dilediğimi anlat, beni kurtar” diye ricada bulunuyor.

Mustafa Özkeçecigil bey, teknik camiada olduğu kadar tüm THY bünyesinde de bilinen, saygın bir isim. Teknisyenin Osman Nuri beye kasten, bilerek küfür etmeyeceğini biliyor ve ona inanıyor. Teknik müdüre yaptığı araştırmayı anlatıp olayda bir kasıt olmadığı, bu teknisyenin gerçekte terbiyeli, büyüklerine saygılı bir kişilik olduğu, kendisine el hareketi yapıldığında istem dışı önlenemez bir şekilde hep bu tepkiyi verdiği hususunda ikna ederek huylu çalışanını işten atılmaktan kurtarıyor.

Olayda anılan kerkes Hakk’ın rahmetine kavuşmuş kişiler. Hepsine Allah’tan rahmet diliyorum. Mustafa Özkeçecigil benim de yıllarca uçak atölyesinde şefliğimi yapmış, oldukça sert ve disiplinli ama, haklı olduğumuzda bizi şefkatle koruyan çok değerli bir abimizdi.

Sizin de böyle garip huyu olan iş arkadaşlarınız olabilir. İş yerinde huylu arkadaşınızın çok fazla üstüne gitmemenizi, şakayı tadında bırakmanızı, abartmanızı öneririm. Olay şakadan çıkıp başka yönle sapabiliyor.

Geçmiş zaman olur ki, hayali cihan değer.

Ersan YÜKSEL
Kıdemli Aviyonik Mühendisi
İstinye Üniversitesi
ersan.yuksel@uted.org

BİR RADYO ALTİMETRE HİKAYESİ

“ Amerika’da, cep telefonu operatörlerinin kullanıma açacakları yeni 5G bandının, uçakların radyo altimetrelerinin kullandığı frekans bandına yakınlığı sebebiyle ortaya çıkan uçuş güvenliği tartışması devam ediyor. ABD’nin en büyük telefon şirketleri arasında yer alan AT&T ve Verizon, bazı havaalanlarında yeni 5G hizmetlerine geçişi ertelemeyi kabul etti. ”

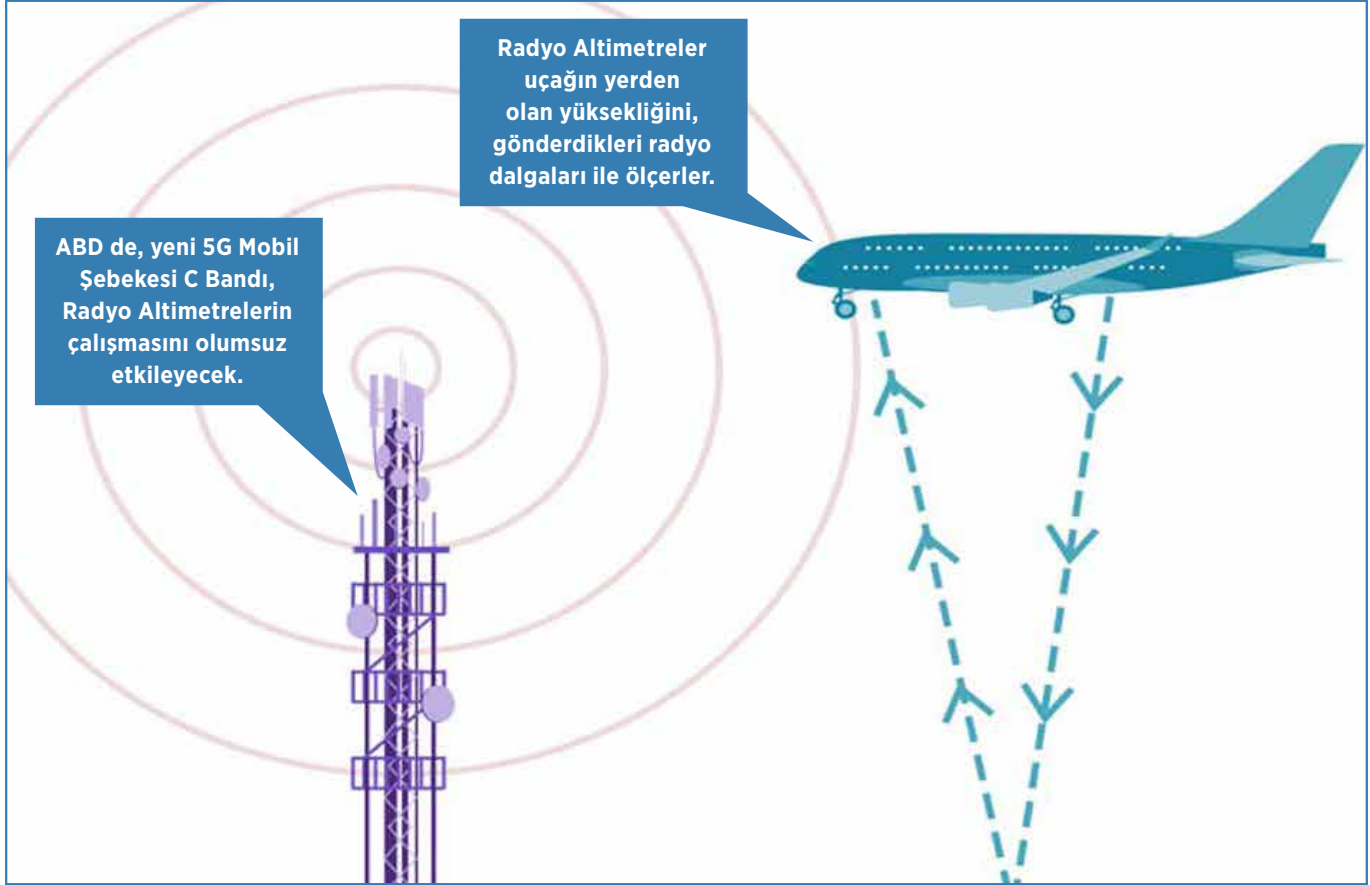
ABD’de, AT&T ve Verizon mobil şebeke hizmet sağlayıcı firmaları ile Havacılık Sektörü arasında ortaya çıkan ve en son ABD Başkanı Joe Biden’ın da arabulucu olarak dahil olduğu anlaşmazlık, C-Bandında çalışacak yeni 5G mobil şebekesinin, Uçakların Radyo Altimetre Sistemlerinin çalışmasını olumsuz olarak etkileyecek olmasından kaynaklanıyor.

Radyo Altimetre, günümüzde, uçakları Pilot Denetimi Altında Araziye Çarpma (CFIT) kazalarına karşı koruyan EGPWS Sistemi ve düşük görüş koşullarında emniyet ile iniş yapmalarını sağlayan Aletli İniş Sistemi başta olmak üzere,

modern uçakları emniyetli yapan başlıca sistemlerin en önemli elemanı olarak kullanılıyor.

ABD’deki Bell Laboratuvarlarının 1948 yılındaki faaliyetlerini gösteren kitapçıkta, “Tarihte İlkler: Radyo Altimetre” başlığını taşıyan yazıda, Radyo Altimetre Sisteminin Bell Laboratuvarları mühendislerinden Lloyd Espenschied tarafından icat edilmesinin hikâyesi anlatılıyor.

Dergide yer alan yazıda görülen anten, uçağın yer ile olan mesafesini gösteren Radyo Altimetre sisteminde kullanılan, dünyanın ilk Radyo Altimetre Anteni. Fotoğrafta görülen iki

kişiden birisi, Radyo Altimetrenin Mucidi Elektrik Mühendisi Lloyd Espenschied, diğeri ise, haberleşme alanında pek çok şeyi mümkün kılan Koaksiyel Kabloyu beraber icat ettikleri, arkadaşı Elektrik Mühendisi Herman Andrew Affel. Lloyd Espenschied ve Herman Andrew Affel, geniş bant ses ve veri iletimi için modern koaksiyel kablo sistemi, konulu patentleri için 1929 yılında müracaat ettiler. Patent dairesi, 1934 yılında patentlerini verdi. Lloyd Espenschied, Radyo Altimetre Sistemi konulu patenti için, 1930 yılında müracaat etti. Patent dairesi, 1936 yılında patentini verdi.

Dünyada, en çok okunan romanlardan biri olan Charles Dickens'ın İki Şehrin Hikayesi romanı, 'En iyi zamanlardı; en kötü zamanlardı. Bilgelik çağıydı; ahmaklık çağıydı. İnanç dönemi; şüphecilik dönemi. Aydınlığın mevsimi; karanlığın mevsimi. Umut baharıydı; umutsuzluk kışıydı. Öncemizde her şeyimiz vardı; öncemizde hiçbir şeyimiz yoktu.' cümleleri ile başlar. İkinci Dünya Savaşının öncesinde, öngörülen savaşa hazırlık dönemi ve savaş yıllarında var olma mücadelesinin verildiği dönem, teknolojinin

çığınca koştuğu bir dönemdir. Sonraki yıllarda uygulamaya konulmuş, çoğu icadın temel kavramları, bu yıllarda şekillenmiştir.

Radyo Altimetrenin ve koaksiyel kablonun mucidi Lloyd Espenschied, soyadından da anlaşıldığı gibi, Alman asıllı bir Amerikalıdır. 1889 yılında, Missouri eyaletinin St. Louis şehrinin Baden kasabasında dünyaya gelmiş, 1986 yılında, New Jersey'de bir yaşlılar evinde, 97 yaşında vefat etmiştir. Babası Frederick Espenschied, Missouri eyalet senatörlüğü de yapmış olan bir hukukçuydu. Lloyd Espenschied, 1907 yılında girdiği Pratt enstitüsünden, uygulamalı mühendislik sertifikası aldı. 1909 ve 1910 yıllarında Alman Telefunken Telsiz Telgraf firmasının ABD şubesinde çalışan Lloyd Espenschied, daha sonra 44 yıl süre ile, AT&T ve Bell Laboratuvarlarında çalışmıştır. Espenschied'in geliştirdiği Radyo Altimetre Sistemi, İkinci Dünya Savaşında, uygulamaya konulması ile, Hava Muharebelerinin dengesini değiştiren ve günümüzde dahi Hava Trafik Kontrol Sistemlerinin en önemli cihazlarından olan RADAR'ın icadının yolunu açmıştır. Lloyd Espenschied, yüzün üzerinde patente sahiptir.

Alişan DEĞİRMENCİLER
Uçak Bakım Teknisyeni
alisandegirmenciler@uted.org

LAVATORY'DE YANGIN VAR!

İster evinizde ister arabada olun, yangın ciddi bir konudur. Bir uçakta yerden altı mil yüksekte olduğunuzda bu daha da büyük bir sorundur. Uçaktasınız ve lavaboyu kullanmak istediniz, sanki bir duman gördünüz ya da yangın şüphesi doğdu içinizde, hemen sağı solu incelemeye başlıyorsunuz. Yangın olduğunu anlıyor ve müdahale edip söndürmek istiyorsunuz. Ama sizden önce davranan birisi var, Adı Lavatory Fire Extinguisher!

Uçuş için güzel bir gün. Boeing 777-300ER ile İstanbul - Los Angeles uçuşundasınız. Uçak içi eğlence sistemleri (IFE) birbirinden güzel içeriklerle donatılmış. Fakat lavaboyu kullanmak istediniz ve dolu olduğunu görünce biraz beklemek zorunda kaldınız. Sıra size geldi... Elinizi yıkadığınız an sanki bir duman ya da yangın şüphesi doğdu içinizde. Biraz incelemeye başlıyorsunuz ve sağı solu incelemeye başlıyorsunuz. Yangın olduğunu anlıyor ve hemen müdahale edip, söndürmek istiyorsunuz. Ama sizden önce davranan birisi var. Adı Lavatory Fire Extinguisher!

2022 yılının ikinci sayısında sizlerle CMT (Critical Maintenance Task) ya da II (Independent Inspection) kapsamında olan bir komponente birlikte göz atalım.

Lehimlenen
Nokta

LAVATORY & LAVATORIES FIRE PROTECTION

Lavatory fire extiguisher küçük bir silindir şekilde (topa benzetebiliriz), iki adet noozle u ve 170 F (77C) de eriyebilen lehim ile birleştirilmiş bir komponenttir.

Bazı lavatory fire extinguisher üreticileri ise 2 noozle yerine bottle'ın sıcaklığı algılayabilen bir malzemeden imal edip otomatik olarak devreye girebilen bir lavatory fire extinguisher üretmektedir. Türü fark etmeksizin yangını algıladığı sıcaklık ve komponent lokasyonları kesinlikle fark etmemektedir.

Konumu

Lavatory'lerde sink (tezgah) altında, waste container area'da shelf'in üzerine takılmaktadır. 2 Adet noozle'u atık bölgesi pozisyonuna doğrudur. Çünkü 2 noozle sayesinde atık bölgesinde oluşan yangının sıcaklığını sense olarak algılayıp, lehimin erimesi başlayacaktır.

Not: Temperature indicator strip bazı uçaklara ekstra olarak eklenmektedir ve her uçakta bulunmamaktadır. Operatörün ya da müşterinin talebi doğrultusunda gerçekleşen bir aksiyondur.

Çalışma Prensibi

Waste container'a atılan yanıcı / yanan bir atığın atıldığı kutunun içinde yanma reaksiyonunun başlaması ve sonrasında bulunduğu ortam sıcaklığı ile lavatory fire extinguisher üzerindeki lehimin erimesi sonucu içe yangın söndürülür. Lavatory fire extinguisher'ın içerisinde gaz bulunmaktadır.

Inspection / Check Durumu

Lavatory fire extinguisher için belirli bir bakım periyodu yada inspection / check durumu mevcuttur. Genellikle C bakımlarda rutin kontrolleri AMM chapter 26 da yer alan ve belirlenen limitler doğrultusunda yapılmaktadır.

İçerisindeki gazın bitip bitmediğini ya da bir uçuşta faal olup olmadığını anlamak için şu yöntemlere başvurulur;

Lavatory fire extinguisher'ın tartılması.

Üreticisi tarafından üretimi tamamlandıktan sonra imal edilip form 1'i hazırlanan lavatory fire extinguisher, tartılarak servise verilmektedir. AMM'de yer alan limitlerin içerisindeyse değişimi söz konusu değildir. Eğer belirlenen limitlerin dışında ise kesinlikle değişmesi gerekmektedir.

Indicator

Daha öncesinde yangın durumu olup olmadığını anlamak için sıcaklık indikatörüne bakarak durumu değerlendirebiliriz.

Diğer Etkenler

Korozyon, hasar, kaçak (sızıntı), çizik, kontaminasyon gibi

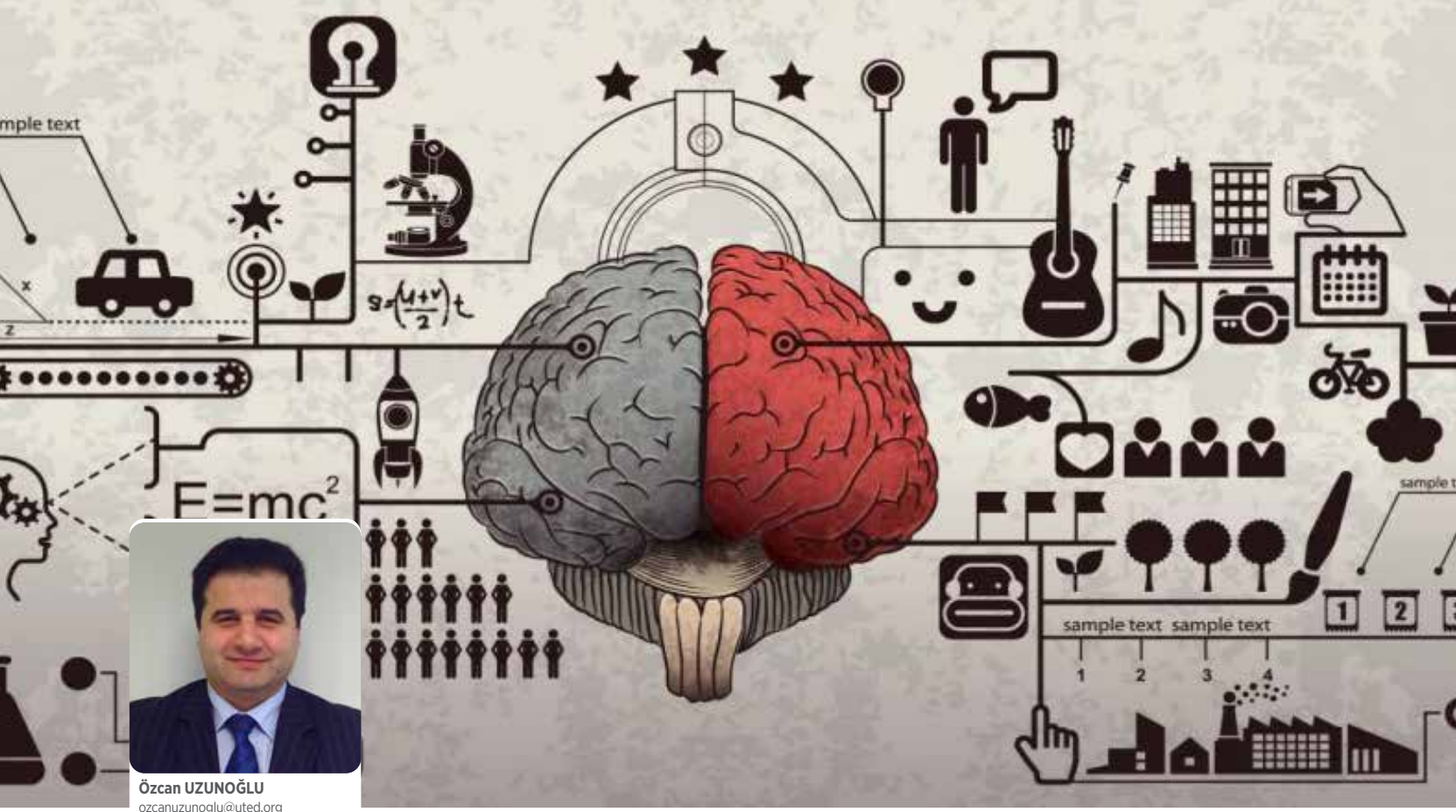
Konu ile ilgili akılda canlandırılabilmesi adına kısa bir videonun linkini sizlerle paylaşıyorum.

<https://www.youtube.com/watch?v=zuMQIpvujeo>

Bir sonraki sayıda görüşmek üzere.

Kaynakça

- <https://www.aircraftsystemstech.com/2017/06/lavatory-smoke-detectors.html>
- <https://imgur.com/gallery/jOpdjce>

Özcan UZUNOĞLU
ozcanuzunoglu@uted.org

DUYGUSAL ZEKA

GEÇMİŞTE TÜRK HAVA YOLLARI EĞİTİM BAŞKANLIĞI BÜNYESİNDE YAPILAN ÖRNEK UYGULAMA

Duygusal Zekâ (EQ), kişinin kendisinin yanı sıra başkalarının duygularını da gözleme yeteneği, onları ayırt edebilme ve bu bilgiyi düşünce ve davranışlarına rehber olarak kullanabilmesi olarak tanımlanır.

Duygusal zekâ kavramı, gerek psikolojide gerekse sosyal bilimlerin diğer alanlarında son zamanlarda üzerinde en çok çalışılan, en çok araştırma yapılan kavramlardan biri olmuştur. Bu kavrama yöneltilen ilgilerin kaynağı, bir zamanlar en çok satan kitaplar listesinde üst sıralarda yer alan Daniel Goleman'ın (1995) "Duygusal Zekâ" adlı kitabının etkisinden kaynaklanmıştır. Goleman, bu kitabında, duygusal zekânın bilişsel zekâdan daha önemli olduğunu vurgulamakta, duygusal zekâ yoksunluğu durumunda, kişinin aile yaşamından mesleki başarısına, toplumsal ilişkilerinden sağlık durumuna kadar birçok alanda çok kötü sonuçlar doğurabildiğini belirtmektedir.

Yukarıdaki ifadelerde adı geçen Daniel Goleman 1998 yılında ülkemize seminer vermeye gelmiş ve THY olarak bizde sponsor olmuştuk. Sponsorluk karşılığı ücretsiz bilet verilmiş

ve benimle birlikte birçok arkadaşımız bu seminere katılma olanağına sahip olmuştuk. Bu tür uygulamaları görev yaptığım sürece tekrarladık ve ülkemizi ziyaret eden yönetim ve düşünce gruplarından alınan bilgilerin şirketimizde yayılmasını sağlamaya çalıştık.

Bizzat Daniel Goleman tarafından verilen semineri ilgi ile izledim ve sahip olduğum bilgilerle harmanlamaya çalıştım. İşyerlerinde yönetici ve çalışanların tavır ve davranış şekillerinin departman başarısına etkisinin çok önem arz ettiğini bilmekteydim. Yönetici ve çalışanların sahip oldukları olumlu ve/veya olumsuz tavır ve davranışların onları kırmadan ortaya çıkarılmasını nasıl sağlarım diye düşünmeye başladım. Hareket noktam "bir problemin çözümü problem sahibinin o problemin varlığını kabul etmesi ile başlar" cümlesinde saklıydı. Anket yapmaya karar verdim ve duygusal zekâ değerlendirmesini

DEĞERLENDİRİLECEK PERSONEL:**OLUMSUZ** ← → **OLUMLU**

Sıra	Sorular	1	2	3	4	5
1.	İyi niyetli miyim?					
2.	Gülyüzlü müyüm?					
3.	Yardımsaver miyim?					
4.	Benden yardım isterken çekinir misiniz?					
5.	Sizinle iletişimim nasıl?					
6.	İşimi seviyor muyum?					
7.	Asli görevimde başarılı mıyım?					
8.	Çevrenizdekilerin benimle ilgili görüşleri nasıl?					
9.	Yeniliklere açık mıyım?					
10.	Kişisel gelişimimi nasıl buluyorsunuz?					
11.	Prezantabl mıyım?					
12.	Üst-Ast ilişkilerinde ölçülü müyüm?					
13.	Benimle birlikte çalışmak hoşunuza gidiyor mu?					
14.	Şirketim için artı bir değer miyim?					
15.	Hakkımdaki genel değerlendirmeniz nedir?					

NOT 1 : Eksikliklerimi görmem açısından bu anketi içten ve gerçekçi olarak doldurmanızı rica ederim.

NOT 2 : Görüşünüzün olmadığı soruyu boş bırakınız.

NOT 3 : Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

de içeren 15 adet soru hazırladım. Anketin adını “Personel Değerlendirme Anketi” olarak belirledim. Amacım benim de içerisinde olduğum Yöneticilerin ve diğer çalışanların kendileri hariç tüm yönetici ve çalışanları değerlendirmesi idi. Herhangi bir olumsuz tavır ve davranış tespit edildiğinde ilk aşamada karşı gelinse de akşam sakın bir ortamda düşünüp, düzeltici faaliyete başlayabilmesi adına “Ben kendimde bu tür olumsuz tavır ve davranış görmüyorum ama neden çalışma arkadaşlarımla çoğunluğu benimle aynı fikirde değil?” diye düşünmesi benim için yeterliydi. Öyle de oldu. Kimse kimin ne şekilde değerlendirdiğini asla bilmeyecekti. Amacım farkındalık yaratmaktı.

Anketlerde anketi dolduranın isim yazmamasını sadece kimi değerlendirdiğini yazmasını istedim. Tüm doldurduğu formları benim ve kendisinin gözetiminde kilitli sandığa attık (seçim sandığı benzeri eylem).

Normal olarak bu çalışmaya karşı gelip hiç doldurmayanlar (özellikle yöneticiler) oldu ancak kendilerinin yaklaşık 60 yönetici ve çalışan tarafından değerlendirilmesini engelleyemediler. Cesur bir uygulama olduğunu kabul ediyorum. Ben Kalite Müdürü olarak hem değerlendirme formlarını doldurdum hem de kendim için değerlendirmelerin mutlaka yapılması gerektiğini tavsiye ettim tüm yönetici ve çalışanlara.

Çalışma sonunda tüm değerlendirmeleri tek başıma tablolara döktüm (resim 2) ve şifre ile korudum. Tüm yönetici ve çalışanlara kendilerine ait kısımları teslim ettim. İnanılmaz güzel geri dönüşler aldığımı söyleyebilirim. Örneğin, THY için artı bir değer miyim sorusundan 5 üzerinden 4.5 puan alan bir yöneticimiz güler yüzlü müyüm? sorusunda sadece 1.5 puan almıştı. Kendisi bana geldiğinde samimi bir toplantı yaptık ve “4.5 veren kitle ile 1.5 veren kitle aynı” dedim. 1.5 olan değerlendirmeyi önümüzdeki yıl 2.5 veya 3'lere çıkaralım

Sıra	Sorular	Ortalama
1	İyi niyetli miyim?	
2	Gülyüzlü müyüm?	
3	Yardımsaver miyim?	
4	Benden yardım isterken çekinir misiniz?	
5	Sizinle iletişimim nasıl?	
6	İşimi seviyor muyum?	
7	Asli görevimde başarılı mıyım?	
8	Çevrenizdekilerin benimle ilgili görüşleri nasıl?	
9	Yeniliklere açık mıyım?	
10	Kişisel gelişimimi nasıl buluyorsunuz?	
11	Prezantabl mıyım?	
12	Üst-Ast ilişkilerinde ölçülü müyüm?	
13	Benimle birlikte çalışmak hoşunuza gidiyor mu?	
14	Şirketimiz için artı bir değer miyim?	
15	Hakkımdaki genel değerlendirmeniz nedir?	
AĞIRLIKLI PUAN		

dediğimde anketin hedefine ulaştığını kendisinin bakış açısından çok net anladım. Çok huzurluydum. Kendi değerlendirmemi de ölçümleyerek düzeltmem gereken davranışlarımla farkına vardım.

Bildiğiniz gibi göz bebeğimiz THY bir kamu kurumu ama iddia edilen aksine bir kamu kurumu olması bu tür cesur uygulamalar yapmak için engel değildir. Engel sadece kendiniz olabilirsiniz.

Başarısız yöneticiler etki alanlarındaki birçok aksaklığı “kamu kurumuyuz” diyerek üzerlerinden atarlar.

Oysa “İCRA MERCİİ ŞİKAYET MERCİİ OLAMAZ, OLMAMALI”

HAVACILIKTA VOLKANİK FAALİYET KAYNAKLI TEHLİKE YARATAN OLAYLAR

Barış GÖKSU
barisgoksu@uted.org

Bilindiği üzere volkanlar yeryüzüne patlamalı ve sakin (efüsfif) bir şekilde lav püskürtürler. Volkanlar aynı zamanda gaz da çıkarırlar.

Püskürmelerle meydana gelmiş yer şekilleri öncelikle kayacın volkandan patlamayla veya sakin çıkıp çıkmadığına ve sakin (efüsfif) volkanlar için ise lavın viskozitesine bağlıdır.

Sakin volkanlar lav çıkarırken, patlayan ya da piroklastik volkanlar bacadan piroklastik kayalar (katı parçacıklar, genelde kül ve süngertaşı olarak adlandırılır) püskürtür. Dünyanın en yoğun hava koridorları, altlarında tehlikeli patlamalar yaşama riski bulunan yüzlerce yanardağı barındırıyor. Bu volkanik faaliyetler, havacılık alanında ciddi tehlikeleri barındırmaktadır.

Volkanların patlaması sonucu atmosfere büyük bir hız ve basınçla ilerleyen küller çevresel şartlarla rüzgarların da yardımıyla yaklaşık 55 bin feet irtifalara kadar çıkabilmektedir. Bu durum uçaklar için ciddi riskler oluşturmaktadır. Volkanik faaliyetlerin sonucunda meydana gelen kül ve aerosol bulutları uzun süre uçakların seyrettikleri irtifalarda kalabildiklerinden dolayı uçuş emniyeti açısından durumu zorlaştırmaktadır.

Ayrıca, volkanik küllerden oluşan nem oranı düşük kuru toz bulutları görsel olarak bulutları andırmakta olduğundan ayırt edilememesi tehlike boyutunu gözler önüne sermektedir.

Fotoğraf 1.1

Volkanik Küllerin Uçaklara Zararı Ne?

Volkanik toz bulutlarına maruz kalan uçaklardaki olumsuz etkileri şu şekilde sıralanabilir:

Yüksek konsantrasyonlu kül bulutları, kokpit ekibinin görüş mesafesini azaltıp, uçuş kontrol sistemlerine zarar verebilir ve jet motorlarının durmasına neden olabilir. Motorunun içine giren volkanik küller motorda hasarlara neden olabilir.

Hassas uçak elektronik sistemlerine nüfuz eden volkanik küller, navigasyon ve diğer yerleşik sistemlere müdahale edebilir. Uçuş ekibi tüm iletişim sistemlerini kaybedebilir.

Yakın Tarih:

Eyjafjallajökull Yanardağı, 1821 yılından sonra yaklaşık 200 yıllık sessizliğin ardından ilk olarak 20 Mart 2010'da, aynı adlı buzulu yararak lav püskürtmeye başlamıştı. Yanardağda ikinci bir patlamanın ardından oluşan kül bulutu görüş mesafesini engelleyince önce uçakların İzlanda üzerinden geçişi yasaklandı.

Fotoğraf 1.2 (Kül bulutunun 17 Nisan 2010 saat 18:00 UTC itibarı ile yayıldığı alan.)

Etkileri:

İzlanda'daki Eyjafjallajökull buzulundaki yanardağın patlaması sonucu oluşan kül bulutları Avrupa'yı etkisi altına aldı. Kül bulutları Polonya, İngiltere, Çek Cumhuriyeti, Norveç, İsveç, Danimarka, Litvanya, Letonya, Estonya, Belçika, Hollanda, Bulgaristan, Finlandiya, Fransa, Almanya, Slovakya, Avusturya, İsviçre ve Macaristan'a ulaşmıştı.

Kül bulutu yüzünden pek çok uçak seferi iptal olmuştu. 17 ülkenin hava sahası kapatılıp, yolcular havaalanlarında kalmıştı. Türk Hava Yolları'nın da 14 ülkeye yapılacak olan uçuşları iptal ettiği öğrenildi. Bunun sebebinin kül bulutundaki silikonun eriyip uçak motorlarının çalışmasını engellemesi olduğu belirtildi.

O dönemde İzlanda'daki yanardağın püskürttüğü kül yüzünden oluşan kül bulutunun havayollarına maliyetinin, günlük 200 milyon doları aştığı bildirilmişti.

Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (IATA), havayollarındaki iptaller nedeniyle, günlük zararın uzun bir zaman süreceğini, havaalanında kalan yolcuların bakımı ile yeni rotanın maliyetlerinin de buna dahil olmadığını

kaydetmişti. Kül bulutunun havayollarına maliyetinin, 11 Eylül'den daha fazla olduğuna da dikkat çekiliyor. Öte yandan, Almanya ve Fransa'daki havalimanlarının da önemli bir zarar içinde oldukları belirtilmişti.

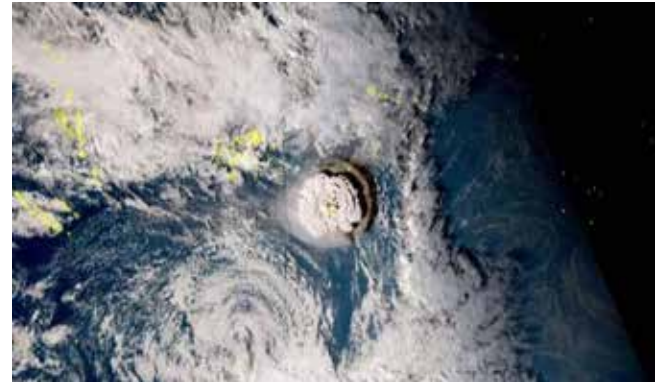
IATA daha önce yaptığı bir açıklamada, havayolu şirketlerinin 2010 yılı için kayıp tahminini yarıya indirerek, 2,8 milyar dolara çekmişti. 19 Nisan 2010 – 23 Nisan 2010 Cuma gününe kadar 17 bin uçuşun iptal edilmesinin beklendiği kaydedildi

Olay:

24 Haziran 1982 tarihli British Airways'e ait olan G-BDXH kuyruk kodlu B747 tip yolcu uçağı Malezya-Avustralya seferi sırasında 370FL'de seyreden uçak, Endonezya açıklarında bir volkanik toz bulutuna girdi (Galunggung volkanik Dağı patlamıştı). Uçağın dört motoru da arızalandı ve uçak alçalmaya başladı. Ekip, 1 numaralı motoru yeniden çalıştırmayı başardı. 4 numaralı motor 130FL de çalıştırıldı ve diğer motorlar arka arkaya yeniden başlatıldı. Motor numarası 2 sürekli hata vermekteydi, bu sebeple Jakarta'ya 3 motorlu acil iniş yapıldı.

Yakın Tarih:

- 15.01.2022 tarihinde Ada ülkesi Tonga'nın 65 kilometre uzaklığında yaşanan patlama 1,2 metrelik bir tsunami dalgası oluşturdu.
- Patlama, 800 km uzaktaki Fiji ve 2300 kilometre uzaktaki Yeni Zelanda'da duyuldu.
- ABD kıyılarında Hawaii'den Alaska'ya kadar da dalga uyarısı yapıldı.
- İlgili volkan patlamasının etkileri ilerleyen zamanlarda gözlemlenecektir.

Fotoğraf 1.3

Kaynak:

Fotoğraf 1.1, <https://www.hurriyet.com.tr/dunya/volkanik-kuller-700e-yakin-ucusu-iptal-ettirdi-40010110>
Fotoğraf 1.2, https://tr.wikinews.org/wiki/%C4%B0zlanda%27da_patlayan_yanarda%C4%9F%C4%B1n_k%C3%BClleri_Avrupa%27y%C4%B1_fel%C3%A7_etti
Fotoğraf 1.3, https://www.ntv.com.tr/galeri/dunya/tongadaki-yanardag-patlami-tsunamiye-yol-acti,wdHJcFV0i0eM_DYyLfAZHQ
<https://boardinginfo.com/volkanik-kuller-ucaklara-nasil-zarar-veriyor/>
<https://aviation-safety.net/database/record.php?id=19820624-0>
<https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/kul-bulutunun-maliyeti-200-milyon-dolar-14464171>

Yağmur ÖZKAN

HOLOGRAM TEKNOLOJİSİ GELECEKTE GÖRÜNTÜLÜ KONUŞMANIN YERİNİ ALABİLİR Mİ?

İsviçreli lüks bir saat markasının patronu Christoph Grainger-Herr, Covid sınırlamaları nedeniyle Çin'de düzenlenen bir küresel ticaret fuarına katılamayınca, Star Trek tarzı bir yöntemle oraya ışınlanmaya karar verdi. Şanghay'da düzenlenen etkinliğe planladığı gibi seyahat ederek katılamayan Grainger-Herr, 4K çözünürlüklü gerçek boyutlu hologram teknolojisi sayesinde kendisini gösterebildi.

Grainger-Herr, üç boyutlu hologram teknolojisi sayesinde fiziksel olarak orada olan konukları görüp onları duyabildi, hatta etkinliktekilerle sanki gerçekten oradaymış gibi konuşabildi.

ABD merkezli hologram şirketi Portl'un patronu David Nussbaum, "Grainger-Herr'i İsviçre'deki ofisinden Şanghay'a ışınladık. Gerçek zamanlı olarak yapmayı planladıklarını yaptı, diğer yöneticilerle sohbet etti, hatta yeni bir saatin lansmanını

dahi yaptı. Sonra onu oradan geri ışınladık" diye açıklıyor. Geçen yıl Mart ayında Covid pandemisi, ülkelerarası seyahatleri neredeyse durma noktasına getirdi ve hologram kullanımına olan ilgi de arttı. Böylece hologram, bir insanın ışık teknolojisi ile üç boyutlu olarak yansıtılmasını sağlayarak, gerçek yaşamdakine daha yakın, duyuları daha çok harekete geçiren bir deneyim olması ile görüntülü konuşma uygulamalarına bir alternatif olarak öne çıktı.

Los Angeles merkezli Portl, hologram teknolojisi üreten şirketlerin başında geliyor. Hologram teknolojisi için cam ile çevrelenmiş ve bilgisayar teknolojisi ile çalışan 2.5 metre uzunluğundaki kabinler kullanılıyor. Şirket patronu Nussbaum, 'ışınlanan' kişinin gerçek yaşamdaki boyutları ile görüldüğü bu kabinleri "yeterince hızlandıramadıklarını" söylüyor. Kabinlere yerleştirilen hoparlörler sayesinde hologram'ın 'sesi' de izleyenler tarafından duyulabiliyor. Kamera ve mikrofon sayesinde de hologramı kullanan kişi, ışınlandığı kabinin karşısında duran başka insanları görüp duyabiliyor. Portl'un bir uygulama tarafından kontrol edilen yazılım sistemi sayesinde hologram kullanıcı, kabin yerleştirilmiş yer neresi olursa olsun internet üzerinden oraya bağlanabiliyor. Üstelik aynı anda birden fazla bağlantı yapmak da mümkün.

Hologram görüntüde neredeyse hiç gecikme olmadığını söyleyen Nussbaum, "Eğer hologramın önünde bir cam olmasaydı, o insanın gerçekten karşınızda durduğuna inanabilirdiniz. Eğer camın üzerinde hiç ışık yoksa ve yansıdığını görmüyorsanız, o insan sanki gerçekten oradaymış gibi düşünüyorsunuz" diyor.

“

Şu an için imkânsız görünen ve belki de nasıl olacağını aklınızda canlandıramadığınız hologram teknolojisi, yakın gelecekte telefonlarınızın önemli özelliklerinden biri haline gelebilir. Bu üç boyutlu görseller sadece telefon görüşmelerinde değil; video, oyun ya da endüstriyel uygulamalarda da işe yarayacak.

Japon havayolu şirketi Japan Airlines da uçak mürettebatı ve motor makinistlerini eğitmek için Microsoft'un HoloLens 2 sanal gerçeklik gözlüklerini kullanıyor . ”

Netflix ve T-Mobile gibi şirketler tarafından kullanılan Portl sistemi, daha çok kurumsal müşterileri hedefliyor. Hologram kabinlerinin her biri 60 bin dolardan başlıyor ancak şirket, çok daha uygun bir fiyata kabinlerin kiralanabileceğini belirtiyor.

Nussbaum'a göre, birkaç yıl içinde hologram teknolojisi "ofisler arası iletişimde düzenli olarak kullanılan" bir araç

olacak. Öte yandan Microsoft şirketi de HoloLens 2 adını verdiği sanal gerçeklik gözlükleri aracılığıyla hologram iletişim teknolojisini müşterilerine sunuyor. Her biri 3 bin 500 dolar olan bu gözlükler, Portl sistemine göre çok daha ucuz ancak üç boyutlu hologramlar, Portl'in sisteminden farklı olarak gerçek gibi görünen hologramlara benzemiyor. İki ya da daha fazla sanal gerçeklik gözlüğü ile kullanıcılar birbirlerini aradıklarında, kullanıcıları temsil eden ve çizgi film formatındaki simge görüntüler sanki aynı odalardaymış gibi görünüyor.

Microsoft'ta bu alanda çalışan birimin direktörü olan Greg Sullivan, "Sanki fiziksel olarak aynı mekandalar gibi görünüyor ve sanal bir masanın etrafında bir araya gelip beraber çalışabiliyorlar" sözleriyle bu teknolojiyi açıklıyor. Kendisi de kurumsal müşterileri hedefine alan Alman Thyssenkrupp şirketi, hologram teknolojisini pratiğe geçiren kurumlardan biri.

Dünyanın en büyük asansör ve yürüyen merdiven üreticilerinden olan Thyssenkrupp, eskiden gerekli tamir işlemleri için dünyanın dört bir yanına çalışanlarını yolluyordu. Artık bu çalışanlar Microsoft'un HoloLens 2 sanal gerçeklik gözlüklerini kullanarak, hologram teknolojisi ile bir yerdeki teknik ekibin yanına 'işinlanıyor' ve onlara yapmaları gerekenleri göstererek anlatıyor.

Japon havayolu şirketi Japan Airlines da uçak mürettebatı ve motor makinistlerini eğitmek için bu teknolojiyi kullanıyor. San Diego merkezli Ikin gibi bazı hologram şirketleri ise tüketici pazarını hedefine alıyor. Ikin, cep telefonuna yerleştirilen ve biri ile havaya yansıtılan şeffaf üç boyutlu hologram üzerinden görüntülü sohbet etmenizi sağlayan cihazını, önümüzdeki yıl piyasaya sürmeye hazırlanıyor.

Standford Üniversitesi'nden bilgisayar bilimi ve elektrik mühendisliği profesörü Gordon Wetzstein, hologramların görüntülü konuşma teknolojisine göre "daha etkin bir iletişim yolu" olduğunu kaydediyor. Wetzstein, hologramlarla göz

teması yaratmanın ve kimin kime baktığı gibi iletişime dair incelikli ipuçlarını yakalamanın mümkün olduğuna dikkat çekiyor. Öte yandan Wetzstein, gerçeğe fazla benzerlerse hologramları gerçek insanla ayırt etmenin imkânsız hale gelebileceği uyarısında bulunuyor. Wetzstein, "Eğer gerçek hayatta algıladığınıza git gide daha çok yaklaşan dijital ve sentetik deneyimler yaratabiliyorsanız, manipülasyona daha açık hale gelirsiniz" diye vurguluyor.

Daha önce Skype ve Tesla'nın ilk yatırımcıları arasında yer almış olan Tim Draper, bu defa Portl teknolojisinin ilk yatırımcıları arasında. Portl'un patronu Nussbaum, hologram teknolojisinin "5 yıl içinde" bilinen görüntülü konuşma araçlarının yerini alacağından emin olduğunu söylüyor. Hologramların alışveriş merkezlerinde ya da şirket lobilerinde karşılaştığımız dijital danışma ekranlarının yerini alacağı öngörüsünde bulunan Nussbaum, "Artık şirketlerin canlı ya da kayıtlı içeriklerini sunmasının yeni yolu, hologram olacak" diyor.

Your one stop
shop aftermarket
solution for
aviation spare
parts

TURKEY

AP&S Headquarters

Nish Istanbul, D119 34196 Bahçelievler
Istanbul - Turkey

T +90 212 5594415

F +90 212 5594416

LATVIA

Branch Office

Lestenes 5, Riga
LV-1002 - Latvia

lv@aviationps.com

TARİH

YAZAR ATATÜRK

“

Mustafa Kemal Paşa için, yaşadıkları ve yaptıklarından direkt olarak, etkiledikleri ve/veya etkilendikleri durumlardan da dolaylı olarak birçok unvanlar, lakaplar, isimler, yakıştırmalar kullanılmış, verilmiştir. Bunlardan birisi de “Yazar Mustafa Kemal Atatürk” olmuştur

”

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, kuruluşu üç temel üzerine inşa etmiştir; Bağımsızlık, uluslaşma ve çağdaşlaşma. Burada değineceğim konu ise “Çağdaşlaşma”. Mustafa Kemal Atatürk, çağdaş bir ülke, çağdaş bir ulus olabilmesinin yolunun akıl ve bilimden geçtiğini çok iyi bilmektedir. Bu yüzdendir ki 1933 yılında şöyle demiştir:

“Ben, manevi miras olarak hiçbir ayet, hiçbir dogma, hiçbir donmuş ve kalıplaşmış kural bırakmıyorum. Benim manevi mirasım ilim ve akıldır. Beden sonrakiler, bizim aşmak zorunda olduğumuz çetin ve köklü zorluklar karşısında, belki gayelere tamamen eremediğimizi, fakat asla taviz vermediğimizi, akıl ve ilmi rehber edindiğimizi tasdik edeceklerdir. Zaman süratle ilerliyor. Milletlerin, toplumların. Kişilerin mutluluk ve mutsuzluk anlayışları bile değişiyor. Böyle bir dünyada, asla değişmeyecek hükümler getirdiğini iddia etmek, aklın ve ilmin gelişimini inkar etmek olur. Benim Türk milleti için yapmak istediklerim ve başarmaya çalıştıklarım ortadadır. Benden sonra beni benimsemek isteyenler, bu temel mihver üzerinde akıl ve ilmin rehberliğini kabul ederlerse, manevi mirasçılarım olurlar.”

Çağdaşlaşmaya dolayısıyla akıl ve bilime bu kadar önem veren Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk içinden çıktığı milletin gelişmesi, akıl ve bilimi kullanması için öncü olmuştur. Bu bağlamda da okumaya çok önem vermiş ve yeri geldiğinde de yazmıştır. Ünlü düşünür Montaigne'nin “Ben, kitaplarımı yaratmadan önce, kitaplarım beni yarattı.” ifadesi de Mustafa Kemal

Atatürk'ün yazmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Kısa ömrü boyunca 3996 kitap okuduğu tespit edilen Atatürk'ün öğrendiklerini insanına anlatması kaçınılmaz bir sonudur. Francis Bacon'un değerlendirmeleri de bunu göstermektedir: “Okumak bir insanı doldurur, insanlarla konuşmak hazırlar, yazmak ise olgunlaştırır.”

Mustafa Kemal Paşa için, yaşadıkları ve yaptıklarından direkt olarak, etkiledikleri ve/veya etkilendikleri durumlardan da dolaylı olarak birçok unvanlar, lakaplar, isimler, yakıştırmalar kullanılmış, verilmiştir. Bunlarda birisi de “Yazar Mustafa Kemal Atatürk” olmuştur.

“Yazar Mustafa Kemal Atatürk” birçok gazete yazısına ve kitaba imza atmıştır. Mustafa Kemal Atatürk'ün en az bilinen yanlarından birisi, onun yazarlığı ve gazeteciliğidir. Öğrencilik yıllarından o kadar çok edebiyat, tarih okuması yapmıştır ki öğretmen tarafından askerlik mesleğinden uzaklaştırıldığına dair ikaz dahi edilmiştir. Atatürk, büyük bir okuma tutkusuna

kapılmış ve öğrencilik yıllarında başlayan bu tutku, öğrencilik yıllarından sonra sosyoloji, kültür, eğitim, tarih, edebiyat üzerine yoğunlaşmıştır. Bu okumalar Mustafa Kemal Atatürk'ün düşün dünyasını beslemiş ve onu yazmaya teşvik etmiş adeta zorlamıştır. Minber, İrade-i Milliye ve Hâkimiyet-i Milliye gazetelerinin çıkmasına öncülük eden Mustafa Kemal Atatürk, Minber gazetesinde “Minber” takma adıyla yazılar da yazmıştır. Mustafa Kemal Atatürk daha sonra da kitap yazmış ve ülke insanına bu alanda da önder olmuştur.

Mustafa Kemal Atatürk 10'un üzerinde kitaba imza atmış, bir kitap da verdiği söylev ve demeçlerle yazılmıştır. Yazdığı kitaplar arasında, askeri nitelikli kitaplar, çeviriler, çağdaş demokrasi için çok önemli olan kavramları anlattığı siyaset bilimi sayılabilecek kitap vardır ve son derece önemlidir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün kaleminden çıkan kitaplar şunlardır: Cumalı Ordugâhı, Tabiye Tatbikat ve Seyahati, Birinci Ta'biye Meselesinin Halli, Takımın Muharebe Talimi, Bölüğün Muharebe Talimi, Zabıt ve Kumandan ile Hasbihal, Tabiye Meselelerinin Halli ve Emirlerin Sureti Tahririne Dair Nesayih, Ta'lîm ve Terbiye-i Askeriyye Hakkında Nokta-i Nazarlar, Arıburnu Muharebeleri Raporu, Anafartalar Muharebatına Ait Tarihçe, Karlsbat Hatıraları, Nutuk, Medeni Bilgiler, Geometri.

Bu kitaplara kısaca değinebiliriz.

“Takımın Muharebe Talimi” (23 Şubat 1908)

Bu kitap; Berlin Askerî Üniversitesi eski müdürlerinden General Litzmann'ın “Seferber Mevcudunda Takım, Bölük ve Taburun Muharebe Talimleri” adlı eserinin “Takımın Muharebe Talimi” isimli ilk bölümüdür. O zaman Selanik'te 3'üncü Ordu karargâhında görevli olan Kurmay Kıdemli Yüzbaşı Mustafa Kemal Bey tarafından Almandan çevrilmiş ve 1908 yılında Selanik Asır Matbaasında basılmıştır.

“Cumalı Ordugâhı” (1909)

1909 yılı Kasım ayında yapılacak bu garnizon tatbikatına hazırlık olması amacıyla meseleler hazırlanmakta ve birliklere uygulanmaktadır. Cumalı Ordugâhı'nda yapılan Süvari Tugayı Eğitim ve Manevraları da bunlardan biridir. Bu ordugâhta 3'üncü Süvari Tümen Komutanı Tuğgeneral Suphi Paşa'nın komutası altında kurulan bir

süvari tugayına eğitim ve manevra yaptırılmıştır. Bu manevraya katılan Kurmay Kıdemli Yüzbaşı Mustafa Kemal Bey, “Cumalı Ordugâhı” adlı eseri yazmış, Süvari Bölük, Süvari Alay, Süvari Tugay Eğitim ve Tatbikatlarını anlatmıştır. 12 Eylül 1909'da tamamlanan kitap, aynı yıl Selanik'te matbaa harfleriyle basılmıştır. Eser; 39 sayfa metin ve 7 adet krokiden oluşmaktadır.

“Birinci Ta'biye Meselesinin Halli” (1911)

8 Şubat 1911 tarihinde Genelkurmay Başkanlığı tarafından Birinci Şube Müdürü Albay Pertev Bey'e “Birinci Ta'biye Meselesi (Birinci Taktik Meselesi)” isimli taktik sorulardan oluşan askeri mesele içeren bir çalışma hazırlanmıştır. Kurmay Kıdemli Yüzbaşı Mustafa Kemal Bey, 3 Haziran 1911 tarihinde 5'inci Kolordu Komutanlığında görev yaptığı sırada bu sorulara verdiği cevaplar kitaplaştırılmış ve “Birinci Ta'biye Meselesinin Halli İçin Notlar” ve “Erkân-ı Harbiyye-i Umûmiyye Birinci Şu'besi Tarafından Birinci Ta'biye Mes'elesi Olarak Gönderilen Mes'elenin Sûret-i Hallidir” başlığını almıştır.

“Tabiye Tatbikat Seyahati” (1911)

Bu kitap, 5. Kolordu'nun 19-20 Nisan 1911 günleri yaptığı ve Kurmay Kıdemli Yüzbaşı Mustafa Kemal Bey katıldığı bir askeri tatbikatın not ve krokilerinden oluşmuştur. Kurmay Kıdemli Yüzbaşı Mustafa Kemal Bey bu kitapta, bir muharebeyi sevk ve idarede belirli kuralların olmadığını vurgulamasının yanı sıra, komutan olan kişinin nitelikleri üzerinde de durmuştur. Bir komutanın; birliğini barışta ve savaşta eğitmesini, yönetmesini ve üstün başarı ile gözetmesini, elindeki kuvvetin eksikliğini giderecek düşünce gücüne sahip olurken ve astlarından her konuda üstün olmasını, kişisel cesaret, başkalarının hareketini önceden seziş ve hareketini en uygun zamanda yapabilme yeteneğine sahip olmasını, ortak amacın gerçekleştirilebilmesi için birliklerini başarılı bir şekilde yönetmesini, astları üzerinde etkili olmasını ve otoritesini kurabilmesini altını çizerek ifade etmiştir. Bu eserde ayrıca bir komutanın başarılı olabilmesi için bu kuralları sadece okumuş ve öğrenmiş olmanın yeterli olmadığını, aynı zamanda bunların uygulanmasının da önemli olduğunu belirtilmiştir.

“Bölüğün Muharebe Talimi” (1912)

“Bölüğün Muharebe Eğitimi” Almanca aslından tercüme edilen bir kitaptır. Prof. Dr. Afet İnan'ın, aslına bağlı kalarak yeni Türk harflerine çevirdiği eser, 1959 yılında Türkiye İş Bankası tarafından “Atatürk'ün Askerliğe Dair Eserleri” adıyla yayımlanmıştır.

“Taktik Meselesinin Çözümü Ve Emirlerin Yazılmasına İlişkin Öğütler” (1916)

Albay Mustafa Kemal, bu kitabında, taktik meselesini çözerken nasıl bir yöntem izleneceği, hangi noktaların göz önünde tutulması ve emir verilirken nelere dikkat edilmesi, emrin ne gibi özelliklere sahip olması gerektiğini izah etmiştir. 1916 yılında Edirne Sanayi Mektebi Matbaasında basılan, yedi sayfadan oluşan kitap Osmanlıca aslı Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt (ATASE) Başkanlığı Arşivinde bulunmaktadır. Kitap İsmet GÖRGÜLÜ tarafından yayıma hazırlanmış ve 1989 yılında Harp Akademileri Komutanlığı'nda basılmıştır. Daha sonra Gnkur.ATASE Başkanlığınca “Mustafa Kemal Tabiye Meselesinin Hâlli ve Emirlerin Sureti Tahririne Dair Nesayih” ve “Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Taktik Meselesinin Çözümü ve Emirlerin Yazılmasına Dair Öğütleri” adları altında iki ayrı kitap hâlinde 1990 yılında Ankara'da Türkçeye çevrilerek basılmıştır.

“Ta'lîm ve Terbiye-i Askeriyye Hakkında Nokta-i Nazarlar” (1916)

Mustafa Kemal Paşa, Şubat 1916'da 16'ncı Kolordu Komutanıyken kaleme aldığı “Ta'lîm ve Terbiye-i Askeriyye Hakkında Nokta-i Nazarlar (Askerî Talim ve Terbiye Hakkında Görüşler)” adlı eserinde askeri talim ve terbiyenin kaç şekilde icra edileceğinden, bunların gayesi ve her birine verilecek önemin derecesinin ne olacağından bahsetmiştir. Ayrıca, yapılan bütün eğitimlerin asıl amacının savaşta başarı sağlamak için askerlerin ve subayların sahip olmaları gereken vasıf ve üstünlükleri onlara kazandırmak olduğunu belirtmiştir.

“Zabıt ve Kumandanla Hasbihal” (1918)

Mustafa Kemal Paşa'nın en yakın arkadaşı Mehmet Nuri Conker, Balkan Harbi'nin kaybedilmesinde, ordunun yapısal meseleleri ve çözüm yolları üzerine “Zabıt ve Kumandan”

adlı eserini yayınlamıştır. Kurmay Yarbay Mustafa Kemal, arkadaşının bu eserini Sofya Askerî Ataşesi iken okumuş ve kendi düşüncelerini, değerlendirmelerini ileride yayınlamayı planlayarak kaydetmiştir. 1918 yılında da bu düşüncesini hayata geçirir ve Zabıt ve Kumandan ile Hasb-ı Hâl adı altında yayımlar. Kurmay Yarbay Mustafa Kemal; ordu, asker, subay ve kahramanlık gibi kavramlarla ilgili düşüncelerini, özeleştirilerini, hatıralarını, özellikle Trablusgarp ve Balkan Harbi'nde yaşadıkları olaylara dair değerlendirmeleri Zabıt ve Kumandan ile Hasb-ı Hâl adlı eserinde ifade etmiştir

“Arıburnu Muharebeleri Raporu” (1918)

“Anafartalar Muharebatı Tarihçesi” (1918)

Mustafa Kemal Paşa, Çanakkale'deki muharebelerin tarihini, “Arıburnu Muharebeleri Raporu” ve “Anafartalar Muharebatına Ait Tarihçe” adlı iki önemli eseri ile 1918'de Ruşen Eşref ile yaptığı mülakatta anlatmıştır. Anlatımında her konu ve olayı, belgeye dayandırmış, harekâtla ilgili önemli pek çok emir-rapor belgeleri vermiştir. Anafartalar Muharebatı'na Ait Tarihçe, Türk Tarih Kurumu tarafından kitap olarak yayımlanmıştır.

“Karlsbad Anıları” (1918)

Mustafa Kemal Paşa, tedavi için gittiği Karlsbad ve ardından gittiği Viyana'da “Geçen Günlerim” başlığı altında 30 Haziran 1918 Pazar gününden 28 Temmuz Pazar gününe kadar altı deftere yazdığı anılarıdır. Prof.Dr.Afet İnan tarafından yayıma hazırlanmıştır.

“Nutuk” (1927)

Mustafa Kemal Atatürk'ün, Türk Kurtuluş Savaşı'nı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluşunu ve devrimlerin gerçekleşmesini anlatan Nutuk, siyasî ve millî tarihimizin birinci elden, çok değerli bir kaynak eserdir. Atatürk tarafından kaleme alınan bu eser, yine Atatürk tarafından, Cumhuriyet Halk Partisi'nin 15 -20 Ekim 1927

tarihleri arasında Ankara'da toplanan İkinci Kurultay'ında 36,5 saat süren ve altı günde okunan tarihî bir hitabeye dayandığı için Nutuk adını almıştır.

“Vatandaş İçin Medeni Bilgiler” (1930)

Mustafa Kemal Atatürk'ün, vatandaş için Medeni Bilgiler kitabını oluşturan belgeler, Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş ve uygar devletler arasındaki yerini ancak bilinçli ve özgür düşünceli yurttaşlar yetiştirmekle alabileceği gerçeğini anlattığı, bu amaçla 1929 sonbaharı ile 1930 Ocak ve Şubat aylarında kaleme aldığı yazılardır. Medeni Bilgiler, Prof.Dr. A.

Afetinan'ın imzasıyla çıkmış olmasına rağmen, kitabın orijinal metinleri ATATÜRK'ün el yazıları ile çıkmıştır.

“Geometri” 1936-1937

Mustafa Kemal Atatürk, geometri kitabını, vefatından bir buçuk yıl kadar önce 3. Türk Dil Kurultayı'ndan hemen sonra 1936-1937 yılı kış aylarında Dolmabahçe Sarayı'nda kendi eliyle yazmıştır. Atatürk'ün bu eseri, geometri öğretmenlerine, bu konuda kitap yazacaklara kılavuz olarak Kültür Bakanlığı tarafından yayımlanmıştır. Geometri eski

terimle Hendese, eğitim sistemimizde önemli bir yer tuttuğu hâlde bunun terim düzeni çok ağıdalı ve karmaşıktı. Arapça ile Farsça okul programından kaldırılmış olmasına rağmen Arapça üzerine kurulmuş olan terimler kalmıştı ve bu durum öğrencilerin anlama ve öğrenmelerini olumsuz etkilemekte idi. Atatürk de öğrencilerin anlama ve öğrenmelerini kolaylaştırmak için birçok terimi Türkçeye çevirmiştir. 44 sayfalık kitapta boyut, uzat, yüzey, düzey, çap, yarıçap, kesek, kesit, yay, çember, teğet, açı, açıortay, içters açı, dış ters açı, taban, eğik, kırık, çekül, yatay, düşey, dikey, yöndeş, konum, üçgen, dörtgen, beşgen, köşegen, eşkenar, ikiz kenar, paralel kenar, yamuk, artı, eksi, çarpı, bölü, eşit, toplam, orantı, türev, alan, varsayım gibi terimler Atatürk tarafından türetilmiş konmuştur.

AFET OLMADAN STRATEJİK İLETİŞİM PLANLARININ HAZIRLANMASI

“ Tarih boyunca insanlığın yaşadığı afetlerden elde edilen deneyimler sonucunda geliştirilen ve yukarıda kısaca değinilen tüm bu söylemler, modern dünyada yaşanabilecek afetlere karşı etkili bir şekilde mücadele edebilmede iletişimin etkin bir şekilde yönetilmesini zorunlu kılmaktadır. ”

Serhat YILMAZ

İstanbul Aydın Üniversitesi Afet Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi Koordinatörü

İnsanlığın afetlerle mücadelesi insanlık tarihi kadar eskiye dayanmaktadır. Bu mücadelenin ilk çağlarda insanın kendisini doğa kaynaklı tehlikelere karşı koruması şeklinde olduğu ancak tarihi süreç içerisinde “tarım devrimi”, “endüstri devrimi” gibi toplumsal yaşam şekillerinde değişikliğe neden olan olaylarla çok daha karmaşık bir yapıya dönüştüğü görülmektedir. Bu karmaşık yapının oluşmasında ise sanayi devrimi ile her geçen yıl bir öncekine göre nüfus yoğunluğu daha çok artan kentler ve küreselleşme ile birlikte ulus devlet sınırlarını aşan ilişki ağlarının sermaye, bilgi, hizmet ve mal akışında kent merkezlerini odak haline getirmesi etkili olmaktadır. Kent merkezli bu yapıda ise meydana gelebilecek bir afet etki bağlamında sadece afete neden olan olguya bağlı

kalmamakta aynı zamanda afete neden olan olgunun gerçekleştiği toplumun sosyal, ekonomik, politik yapısına göre de değişiklikler göstermektedir. 2011 yılında Japonya’da meydana gelen Tohoku Depremi’nin sismik kökenli zararlarının yanında neden olduğu nükleer felaket ile tüm dünyayı etkileyebilmesi, aynı yıl Tayland’ın büyük bölümünü etkileyen selde sabit disk depolarının sular altında kalmasıyla dünyanın geri kalanında bilgisayar sektöründe yaşanan sorunlar ya da 2019 yılının sonunda Çin’in Wuhan kentinde başlayan Covid-19 Pandemisinin çok kısa bir sürede tüm dünyayı etkisi altına alması bu değişikliğin doğal bir sonucu olarak görülmektedir. Sonuç olarak ilk başlarda elde ettiği kazanımları doğa kaynaklı risklere karşı koruma yönünde olan ve zamanla üretim şekli ve sürecinin değişmesi ile yeni

riskler yaratan insanlığın afetlere yönelik yaklaşımının tarım toplumunun basit koruma yöntemlerinden megakentlerin karmaşık yapılarını korumaya doğru evirildiği görülmektedir. Bu evrimin geldiği noktada günümüzün megakentlerinin afetlere karşı korunması için olay gerçekleşmeden önce risk yönetimi (zarar azaltma, hazırlık, tahmin ve erken uyarı) ve olay gerçekleştikten sonra kriz yönetimi (müdahale, etki analizi, iyileştirme ve yeniden yapılanma) aşamalarında yapılacak çalışmaların olay öncesinden tamamlanması bir zorunluluk olarak kabul edilmektedir. Her iki aşamada yapılacak çalışmaların başarılı olabilmesi ise afet sonrasına bir tepki yerine politika, planlama, organizasyon ve operasyon gibi çeşitli konularda kapsamlı ve sürekli uygulamaları ve kurum, kuruluş, grup ve birey gibi toplumsal yapıyı oluşturan tüm unsurların birlikte hareket etmesini gerektirmektedir. Bu gereklilikler ise afetlere yönelik gerçekleştirilecek çalışmalar kapsamında bilginin sürekli ve yoğun olarak yayılmasını sağlamak amacıyla iletişimin rolünü belirlemekte, bilgileri ve bilgilerin aktarılacağı sistemlerin etkin bir iletişim stratejisi kapsamında kullanımı zorunluluğunu doğurmaktadır. Bu zorunlulukların karşılandığı durumlarda ise afetler gibi karmaşık süreçler üzerinde kontrolün arttığı görülmektedir.

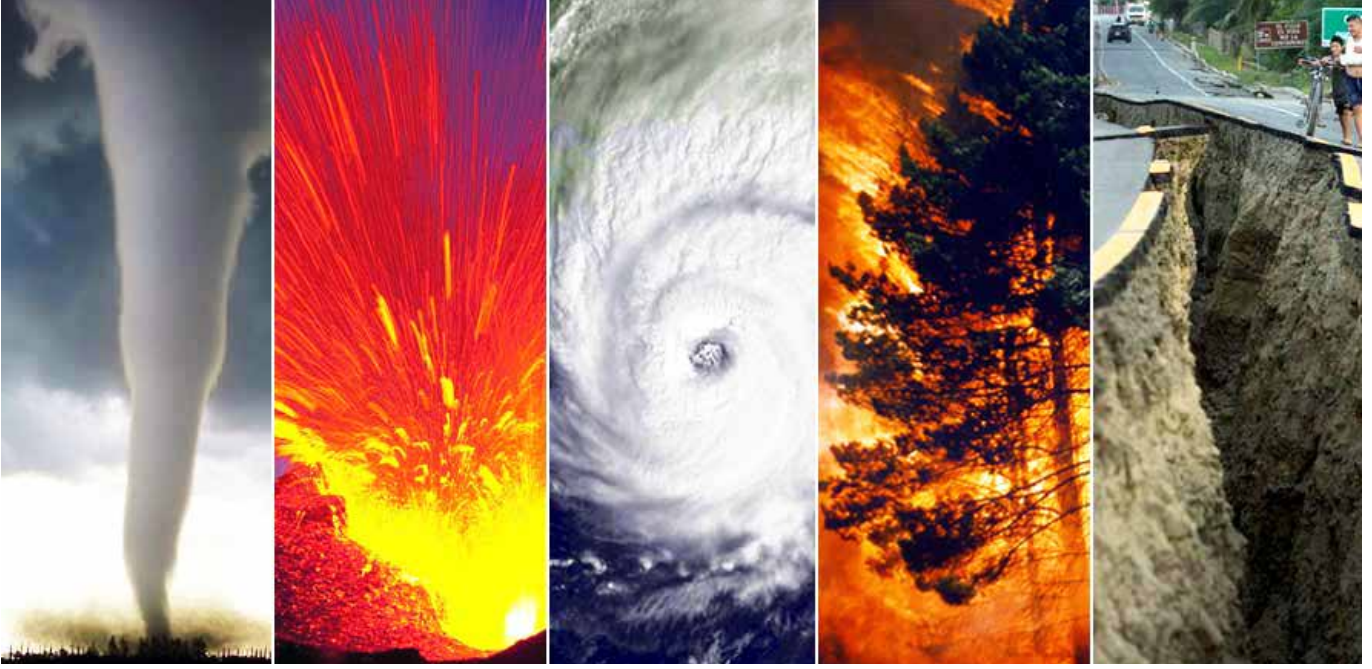
Tarih boyunca insanlığın yaşadığı afetlerden elde edilen deneyimler sonucunda geliştirilen ve yukarıda kısaca değinilen tüm bu söylemler, modern dünyada yaşanabilecek afetlere karşı etkili bir şekilde mücadele edebilmede iletişimin etkin bir şekilde yönetilmesini zorunlu kılmaktadır.

Yaşamın veya bilimin her alanında olduğu gibi yapılan bir planın karşılaşılan olaylardan dersler çıkarılarak geliştirilmesinin bir sonraki sorunun daha kolay çözülmesine katkı sağlayacağı insanlığın tarih serüveninde gözlemlenen bir gerçekliktir. Bu gerçeklik iletişim planları bağlamında ele alındığında, bir iletişim planının faaliyette bulunulan alana göre belirli dönemleri kapsayacak şekilde konunun uzmanları tarafından özel ve kapsamlı olarak hazırlanması gerekiyor.

Bu nedenle de sosyal birer varlık olarak kabul edilen kâr amacı güden veya gütmeyen ya da devlete ait kurumların çevresine yönelik yaptığı gözlemler doğrultusunda gelecekte karşılaşılabilecek herhangi bir olası tehlikeden korunabilmede veya fırsatlardan yararlanabilmede önceden hazırlanmış stratejik iletişim planları önemli bir araç olarak kabul

edilmektedir. Stratejik iletişimde organizasyonlar bir amacın üstlenildiği, alternatiflerinin oluşturulduğu ve kararların gerekçelendirildiği iletişim faaliyetlerini planlayarak stratejik iletişim sürecini tanımlayabilmektedir. Stratejik iletişim süreçlerinin tanımlanması içinse hazırlanan planların bazı aşamalardan geçmesi gerekmektedir. Bu aşamalar temel olarak “araştırma”, “strateji”, “taktik” ve “değerlendirme” olarak dört başlıkta sınıflandırılabilir. Çok kısa bir şekilde bu dört adım şu şekilde özetlenebilir.

Araştırma, formel veya informal süreçler kullanılarak bir veri toplama aşamasıdır. Toplanan veriler iletişim uzmanlarının mesleki bilgi ve tecrübesiyle işlenerek plana dâhil edilmektedir. Hedeflenen noktaya ulaşmak için neyi nasıl başaracağını belirlediği süreç strateji aşamasını oluşturmaktadır. Oluşturulacak stratejide farklı değişkenler göz önünde bulundurulmalı ve olası kriz konuları öngörülerek alternatif stratejiler oluşturulmalıdır. Çeşitli iletişim araçlarının dikkate alınarak iletişim planında görünür unsurların oluşturulduğu süreç ise taktik aşamasıdır. Bu aşamada öncelikle iletişim taktikleri seçilmekte ve sonra stratejik plan uygulanmaktadır. Araştırma ile başlayan stratejik planlamanın son adımını değerlendirme aşaması oluşturmaktadır. Bu aşamada yapılan stratejik iletişim planı incelenerek eyleme geçildikten sonra belirlenen hedeflere ve amaca ulaşmaya yönelik etkililiği değerlendirilmektedir. Yapılacak doğru değerlendirmeler ile tehlike belirtileri saptanabilmekte ve problem ortaya çıkmadan tespit edilebilmektedir. Böylece hem oluşabilecek zaman kaymalarının engellenmesi hem de başka problemlerin tetiklenmemesi sağlanmaktadır.

Yaşamın veya bilimin her alanında olduğu gibi yapılan bir planın karşılaşılan olaylardan dersler çıkarılarak geliştirilmesinin bir sonraki sorunun daha kolay çözülmesine katkı sağlayacağı insanlığın tarih serüveninde gözlemlenen bir gerçekliktir. Bu gerçeklik iletişim planları bağlamında ele

Stratejik iletişim, planı incelenerek eyleme geçildikten sonra belirlenen hedeflere yönelik etkililiği değerlendirilmektedir. Yapılacak doğru değerlendirmeler ile tehlike belirtileri saptanabilmekte ve tespit edilebilmektedir. Böylece hem oluşabilecek zaman kaymalarının engellenmesi hem de başka problemlerin tetiklenmemesi sağlanmaktadır.

alındığında, bir iletişim planının faaliyette bulunulan alana göre belirli dönemleri kapsayacak şekilde önceden, bir takım temel süreçlerden geçerek ve bazı araçlar kullanılarak konunun uzmanları tarafından özel ve kapsamlı olarak hazırlanması şeklinde gelişim gösterdiği görülmektedir.

Özetle hayatın her alanında var olan risklerin önceden tespit edilerek açığa çıkmasını engelleyecek ya da bu risklerin neden olacağı zararları en aza indirebilecek çalışmalara iletişim alanında da ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmaların afetler gibi olağandışı durumlara neden olacak olaylara karşı yapılması ise çok daha değerli kabul edilmektedir. Çünkü güvenilir kaynaklardan bilgi akışının sağlanamadığı afet durumlarında bilgi ihtiyacının farklı kaynaklarda karşılanmasına yönelik bir arayış başlamakta ve bilgi salgını, yanlış bilgi salgınları gibi durumlar açığa çıkmaktadır. Literatürde “infodemi” olarak geçen bu durumun açığa çıkması halinde yetkililere karşı güven kaybı yaşanmakta, insanlar gerek kendi gerekse de çevrelerindeki insanların güvenliğini, sağlığını korumak için yanlış yönlendirilebilmekte veya ne yapacaklarından emin olamamaktadır. Bu durum ise kriz sürecini yoğunlaştırabilmekte ya da uzatabilmektedir.

SANAL DÜNYADA VE SOSYAL MEDYADA UTED'İ TAKİP EDİN

www.uteddergi.com
www.uted.org

TEK UÇUŐLUK EFSANE:

H-4 HERCULES

“

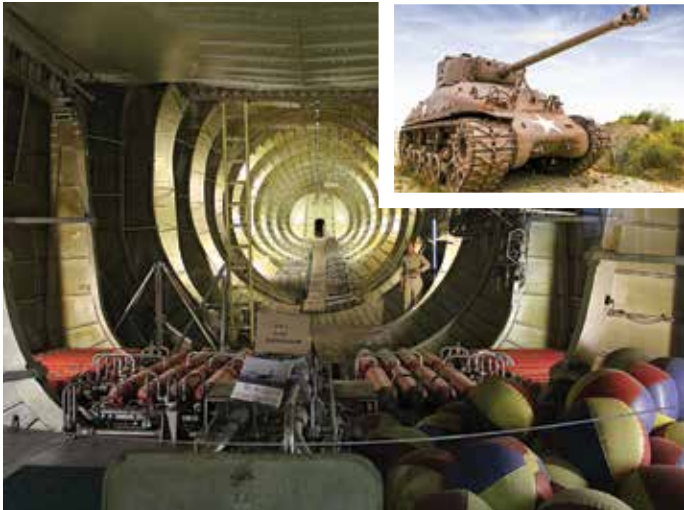
Sadece tek uçuő gerçekleőtiren dűnyanın en geniő kanat açıklıđına sahip deniz uçađı H-4 Hercules, emeklilik gűnlerini Evergreen Havacılık ve Uzay Műzesi'nde geçiriyor.

”

”

Hercules H-4, 750 adet tam donanımlı askeri ya da her birisi yaklaşık 6 m uzunluğunda ve 30 ton ağırlığında iki adet Sherman tankını taşıyabilecek kapasitede...

H-4 Hercules, 1942 yılında A.B.D. hükümetinin kargo ve asker taşıyabilecek, aynı zamanda da Axis (Mihver) denizaltıları tarafından algılanmayacak, gövdesi ahşap bir uçak talep etmesi üzerine Hughes Aircraft firması tarafından yapıldı. 98 metrelik uzunluğuyla şimdiye kadar yapılmış en uzun kanat genişliğine sahip olan deniz uçağının ağırlığı 180 ton, yüksekliği 25 m ve uzunluğu da 67 m...

İlk olarak Liberty gemilerinin çelik üreticisi ve yapımcısı Henry J. Kaiser tarafından fikri ortaya atılan uçak, Howard Hughes ve elemanları tarafından tasarlanıp inşa edildi ve HK-1 Hercules (#NX37602) ismini aldı. Ancak Kaiser, 1944 yılında desteğini çekti. Çünkü o dönem bu tip bir uçaktansa bombardıman uçağına daha çok ihtiyaç olduğunu düşünüyordu. Her şeye rağmen Hughes, uçağı H-4 ismiyle geliştirmeye devam etti. O dönem basın, uçağı Ladin Kaz anlamına gelen "Spruce Goose" ismini takmıştı. Hughes bu hiç ismi sevmemişti. Çünkü uçağın neredeyse tamamı lamine Huş Ağacı'ndan yapıldığı için uçağı yapanları aşağıladığını düşünüyordu.

İskeleti ahşaptan

Kargo tipi deniz uçağı, tam donanımlı 750 askeri ya da iki Sherman tankını uzak mesafelere taşımak üzere tasarlanmıştı. Tek koridorlu uçağın sekiz tane radyal motoru, tek dik kuyruğu, sabit kanat ucu kayakları, tam cantilever kanadı ve kuyruk yüzeyleri bulunuyor. Tüm uçak iskeleti ve yüzey yapıları lamine ahşaptan ve flapların dışında tüm birincil kontrol yüzeyleri kumaşla kaplı... Uçağın koridor kısmında kokpit ve büyük bir kargo ambarı var. Dairesel bir merdiven iki kompartımanı birbirine bağlıyor. Su geçirmez perde ile bölünmüş benzin depoları kargo ambarının altında bulunuyor.

1947 yılına gelindiğinde, H-4 için A.B.D. hükümeti 22 milyon dolar ve Hughes da kendi parasından 18 milyon dolar harcamıştı. Sonunda 2 Kasım 1947 tarihinde Hughes ve birkaç mühendis, pistte taksi testi yapmak üzere sekiz radyal motoru çalıştırdı. Uçağı Kaliforniya'daki Long Beach Limanı'ndan 33 feet yükseltmeyi başardılar ve bir dakikadan daha kısa bir süre boyunca 1 mil uçtular. Bu esnada uçağı inişten hemen önce suyun 70 feetin üzerine çıkarmayı ve saatte 80 mil hıza ulaştırmayı başardılar.

Evergreen'de sergileniyor

Bu test uçuşundan sonra H-4 bir daha asla uçmadı. Hughes, öldüğü tarih olan 1976 senesine kadar HK-1/H-4'e her zaman iyi bakılmasını ve onun uçuşa hazır bir şekilde tutulmasını sağladı. "Spruce Goose" daha sonra kendisine Güney Kaliforniya Havacılık Kulübü'nde bir ev buldu. 1988 yılına gelindiğindeyse Walt Disney firması burayı satın aldı ve maalesef "Spruce Goose" Disney'in planları arasında yoktu. Havacılık Kulübü de bu nedenle bu koca uçağı 1993 senesinde Evergreen Havacılık ve Uzay Müzesi'ne sattı. Uçak burada parçalarına ayrılıp McMinnville'e gönderildi. Birçok gönüllünün uğraşlarıyla yeniden birleştirilen uçak, 2001 senesinde, şu anda halen bulunduğu Evergreen Havacılık ve Uzay Müzesi'nde sergilenmeye başladı. Eğer Hercules'i görmek isterseniz, sizi orada bekliyor olacak.

İNSANLAR BİR MİLYON YIL SONRA NEYE BENZEYECEK?

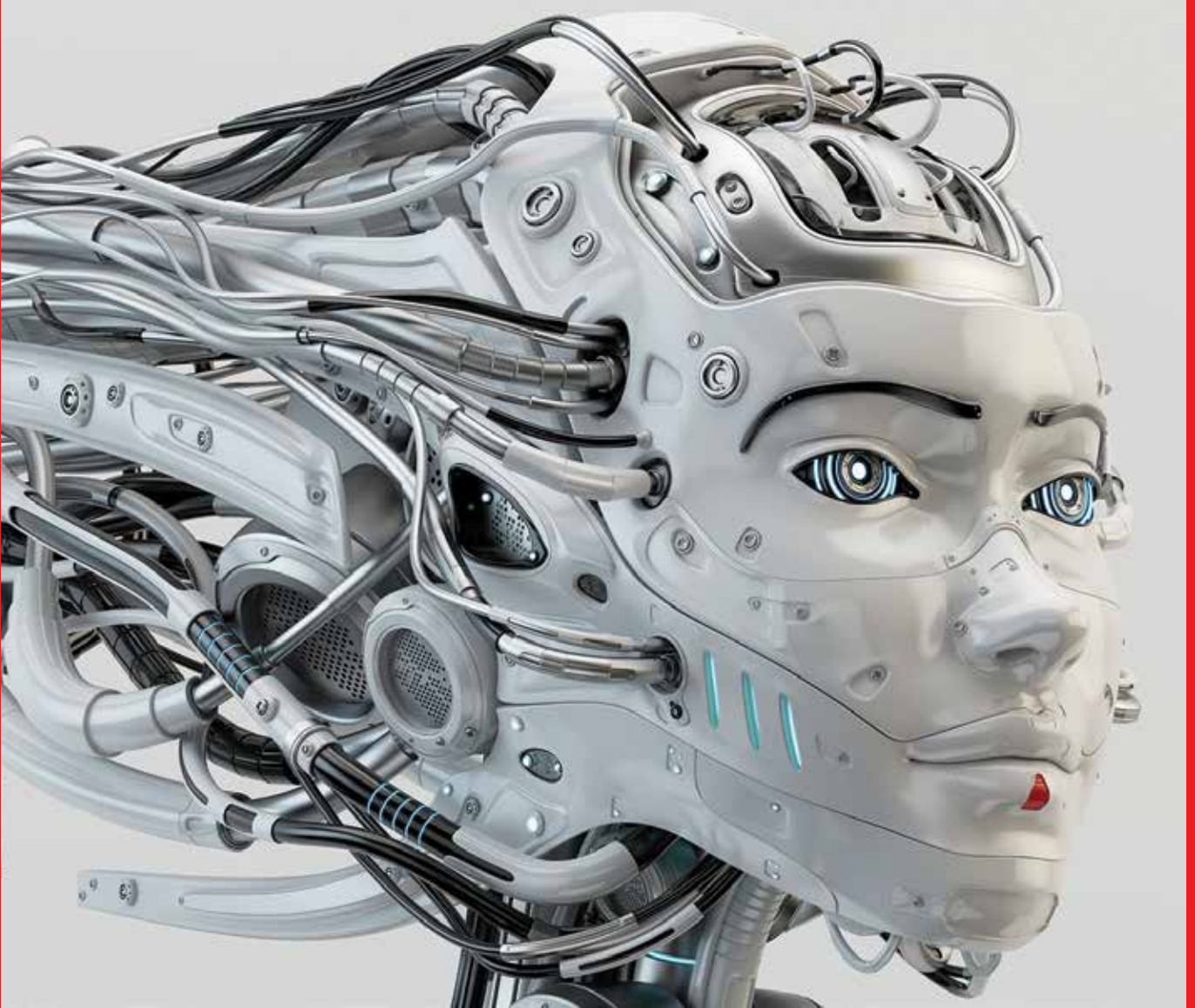
“ Bizden sonra gelecek nesiller, bilim kurgu filmlerindeki gibi yüksek teknoloji makineler yüklenmiş, uzuvları kendiliğinden çıkan, gözlerine kamera yerleştirilmiş insan-robot karışımı 'sayborg' kuşağı mı olacak? ”

İnsanlar, biyolojik ve yapay varlıkların melezine mi dönüşecek? Yoksa, daha kısa ya da daha uzun, daha kilolu mu olacağız? Acaba farklı cilt renkleriyle farklı yüz hatları özelliklerine sahip varlıklara mı dönüşeceğiz?

Daha yakın tarihlerde, son 10 bin yıl boyunca insanların uyum sağlaması gereken büyük değişiklikler oldu. Tarıma bağlı yaşam ve mahsuller, bilimin yardımıyla çözdüğümüz bazı sağlık sorunlarına yol açtı. Örneğin, diyabet tedavisinde insülin kullanımı. Görünüş olarak da insanlar daha kilolu,

bazı bölgelerde de daha uzun oldu. Danimarka Aarhus Üniversitesi biyoinformatik bölümünde görevli Doç. Dr. Thomas Mailund, vücudumuzun daha az enerjiye ihtiyaç duyması için 'küçülmüş olabileceğimizi' söylüyor. Nüfusu giderek artan dünyada bunun faydasının da görülmüş olabileceğini belirtiyor.

Birçok farklı insanla beraber yaşamak da insanların uyum sağlaması gereken yeni bir koşul olarak doğmuştu. Avlandığımız dönemlerde insanlar arası günlük etkileşim

kısıtlıydı. Mailund, bu etkileşimleri sağlayabilmek için farklı yollardan evrim geçirebileceğimizi söylüyor. Örneğin insanların isimlerini hatırlamak çok önemli bir beceri haline gelebilir.

'Biyoloji değil, teknoloji meselesi'

Teknoloji de burada devreye giriyor. "Beyne takılacak bir implant insanların isimlerini hatırlamamızı sağlayabilir" diyor Mailund ve bunu şöyle anlatıyor:

"Beyinde insanların isimlerini hatırlamamıza yardımcı olan genlerin hangileri olduğunu biliyoruz. Bunları değiştirebiliriz. Kulağa bilim kurgu gibi geliyor ama bunu şimdi yapabiliriz. İmplant olarak beyne yerleştirebiliriz ama işe yaramasını sağlayacak bağlantıları yapmayı bilmiyoruz. Yakında o da olur ama şimdilik çok deneysel." Mailund, "Bu artık biyoloji meselesi değil, teknoloji meselesi" diyor. İnsanlar vücutlarındaki bazı rahatsızları gidermek için, örneğin kalp pili veya kalça implantı gibi implant kullanıyor. Belki de gelecekte implantlar insanların gelişimi için kullanılacak. Beyin implantları gibi görünüşümüzün bir parçası olarak görünen alanlara da implant yerleştirilebilir, örneğin farklı

Bizden sonra gelecek nesiller, bilim kurgu filmlerindeki gibi yüksek teknoloji makineler yüklenmiş, uzuvları kendiliğinden çıkan, gözlerine kamera yerleştirilmiş insan-robot karışımı 'sayborg' kuşağı mı olacak?

renkleri ve görselleri tespit edebilen kameraların bulunduğu yapay gözler.

"Tasarım bebekleri" ifadesini hepimiz duymuşuzdur. Bilim insanları bir embriyo içindeki genleri değiştirebilecek teknolojiye sahip. Ama bu tartışmalı bir konu ve hiç kimse bir sonraki adımın ne olacağını bilmiyor. Fakat Mailund'a göre gelecekte belki de bazı genleri değiştirmemek 'etik bir sorun olarak' görülecek.

İnsanlar bir milyon yıl önce şimdiki gibi görünmüyorlardı. Muhtemelen bir milyon yıl sonra da farklı olacaklar. Peki, sizce insanlar bir milyon yıl sonra neye benzeyecek?

Bununla beraber, bir bebeğin özellikleri hakkında tercih yapılması da bir seçenek olarak gelebilir, belki de insanlar, ebeveynlerinin onların görünmesini istedikleri gibi görünecek. Yine de bir seçim olacak. Şimdiki yapay bir seçim. Köpek cinslerine yaptıklarımızı insan soylarıyla yapacağız" diyor Mailund. Bunların hepsi kuramsal meseleler ama demografik trendler bize gelecekte nasıl görüneceğimizle ilgili ipucu verebilir mi?

Demografik trendler ne gösteriyor?

Ekosistem ve çevreyle ilgili konularla ilgilenen 'Grand Challenges in Ecosystems and the Environment' adlı girişimde görevli Dr. Jason A. Hodgson, şu yorumu yapıyor:

"Bundan bir milyon yıl sonrasını öngörmek tamamen bir spekülasyon olur. Fakat genetik farklılıklar hakkında bilinenler ile demografik değişimin ilerleyişine dair modellemeleri birleştirerek biyoinformatik aracılığıyla daha yakın geleceği öngörmek tabii ki mümkün."

Dünya genelinde insanların genom yapılarına dair örneklerle sahip olan genetik bilim uzmanları, artık genetik değişimler ve insan nüfusunun yapısına ilişkin gelişmelere dair daha geniş kapsamlı bilgilere sahip. Genetik varyasyonların nasıl gelişeceğine dair kesin bir öngöründe bulunamıyoruz ama biyoinformatik alanında uzmanlaşan bilim insanları bir fikir edinebilmek için demografik trendleri inceliyorlar. Hodgson, şehir ve kırsal alanların insanlar için giderek daha çok farklılaşmaya neden olacağını öngörüyor:

"Bütün göç kırsal alanlardan şehirlere doğru yapılıyor yani genetik çeşitliliğin şehirlerde arttığını, kırsal alanlarda da azaldığını görüyorsunuz. İnsanların yaşadığı hatlar boyunca farklılaşma görebilirsiniz."

Dünya geneline göre durum değişebili ama örneğin İngiltere'de kırsal kesimlerde çeşitlilik daha az. Britanya'da uzun zamanlar varlık gösteren soylar daha ağırlıkta. Şehirlerin olduğu yerlerde ise göçmen nüfus fazla.

Bazı toplumlar arasında doğum oranları da farklılık gösteriyor. Örneğin, Afrika'da nüfus hızla artıyor; dolayısıyla buralardaki genler de küresel nüfus seviyesine göre daha hızlı artıyor. Daha açık tenli toplumların yaşadığı bölgelerde doğum oranları daha düşük. Hodgson, cilt renklerine bakıldığında küresel olarak daha koyu renkli nüfusların artacağı öngörüsünde bulunuyor: "Koyu tenli küresel olarak daha açık tenlilere oranla daha hızlı arttığı neredeyse kesin. Bundan birkaç kuşak sonrası ortalama bir kişinin şimdikinden daha koyu ten rengine sahip olmasını bekleyebiliriz."

Peki ya uzayda neler olabilir? Eğer insanlar Mars'ı sömürge haline getirirse bizim görüntümüz nasıl evrimsel dönüşüme uğrayabilir?

Yer çekiminin düşük olmasıyla vücudumuzdaki kasların yapısı da değişebilir. Belki de kollarımız ve bacaklarımız daha uzun olacak.

Daha soğuk, Buzul Çağı benzeri bir iklimde, neandertaller gibi vücut tüylerimiz daha yoğun, bedenlerimiz daha kilolu olur mu?

Bilmiyoruz. Ancak insanların genetik varyasyonları kesinlikle artıyor. Hodgson, dünya genelinde insan genomlarındaki 3,5 milyar baz çiftten her birinin, her yıl en az iki yeni mutasyon geçirdiğini söylüyor. Bu hayli şaşırtıcı bir durum. Bundan bir milyon yıl sonra hâlâ aynı görünüme sahip olmamızın da neredeyse imkânsız olduğunu gösteriyor.

YENİLİKÇİ FİKİRLERLE GELECEĞE YÖN VERECEĞİZ

GENÇ UTED Uçak Teknisyenleri Derneği'nin gençlik platformudur. Havacılığın çeşitli çalışma ve eğitim alanlarından bir araya gelen gençlerin 1 Temmuz 2018 tarihinde kuruluşunu gerçekleştirdiği GENÇ UTED havacılığa genç bir bakış açısı oluşturma amacıyla yola çıkmıştır. GENÇ UTED hakkında daha fazla bilgi almak, etkinliklerinden haberdar olmak için sosyal medya ve iletişim organlarını takip edebilirsiniz.

Whatsapp İletişim Grubumuza
Link veya QR Kod ile Katılabilirsiniz.
<https://chat.whatsapp.com/laJHW31FvHpGqAkfcGdYBH>

GENÇUTED, Uçak Teknisyenleri Derneği tarafından desteklenen bir gençlik platformudur. Havacılığın çeşitli çalışma ve eğitim alanlarından bir araya gelen gençlerin 1 Temmuz 2018 tarihinde kuruluşunu gerçekleştirdiği GENÇUTED, havacılığa genç bir bakış açısı oluşturma amacıyla yola çıkmıştır. GENÇUTED hakkında daha fazla bilgi almak, etkinliklerinden haberdar olmak için sosyal medya ve iletişim organlarını takip edebilirsiniz.

Şanlıurfa il merkezinin 18 km doğusunda yer alan günümüzden yaklaşık 12 bin yıl önce Fırat ve Dicle nehirleri arasında kalan bölgede yer alan bir tarih cenneti Göbeklitepeyim bu ay.

GÖBEKLİTEPE: TARİHİN SIFIR NOKTASI

Handan DİKER
Dr. Öğretim Üyesi / Yeditepe Üniversitesi
Handandiker@uted.org

Göbeklitepe'ye gitmek için en kolay yol, Urfa'ya uçakla gitmek. Yaklaşık 1 saat 40 dakikalık bir yolculuktan sonra Urfa'ya varıyorsunuz. Buradan ya özel araç ya da minibüslerle Örencik köyü yakınlarında bulunan Göbeklitepeye ulaşıyorsunuz. Burada sizi önce muhteşem bir müze ve dinlenme alanı, kafeterya, müze shop vb. tesisler karşılıyor. Müzenin girişinde National Geographic'in hazırlamış olduğu Göbeklitepe filmi ziyaretçilere gösteriliyor. Giriş biletinizi aldıktan sonra içeri girebiliyorsunuz. Kazı alanı koruma altında olduğu için araçla çok yaklaşamıyorsunuz. Aracınızı otoparka park edip kazı alanına servis araçları ile gidiyorsunuz. Aslında 3 dakikalık bir mesafe ama yürümek yasak. Ve artık Göbeklitepedesiniz.

12 bin yıl önce inşa edilmiş olan Göbeklitepe'de yapılan kazılar sonucunda elde edilen verilere göre bu yapıların yerleşim amaçlı kullanıldığı anlaşıyor. Toplam 20 tane üzeri açık yapı, dini amaç için yapılmıştır. Ve bunlar dünyanın ilk tapınaklarıdır. Taş devrinden kalan bu tapınaklarda T şeklinde

sütunlarla çevrilmiş olduğu göze çarpmaktadır. Bu sütunların insan tasviri olduğu sanılıyor. Boyları 3 ila 6 m arasında değişen bu sütunların üzeri sembollerle ve hayvan tasvirleri ile resmedilmiştir. Bazı dikilitaşlarda el ve kol figürleri olduğu için insan tasviri olarak saptanmıştır.

Göbeklitepe'de sergilenen tapınağın kazılarına 1995 yılında Alman Arkeoloji Enstitüsünden Prof. Dr. Klaus Schmidt'in katıldığı bir heyetle başlanmıştır. Halen kazılar devam etmektedir. Göbeklitepe, Neolitik döneme ait olan en eski yapı ve bilinen ilk ibadethanedir. Kazılar esnasında hayvan heykellerine rastlanmıştır. Ayrıca çakmak taşından araçlar, taş boncuklar ve kaplar da bulunmuştur.

Yerleşim yeri olarak kullanılmadığı bilinen ve tapınmaya hizmet eden Göbeklitepe, şaşırtıcı anıtsal mimarisiyle 2018 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne girdi. Türkiye'de "2019 Göbeklitepe Yılı" ilan edildi. Henüz küçük bir bölümü çıkarılan Göbeklitepe, yaklaşık 12 bin yıllık geçmişiyle insanlık tarihini değiştirdi. Dünyanın bilinen en eski ve en büyük tapınma (kült) merkezi sayılan Göbeklitepe ile dinsel inancın yerleşik yaşama geçişteki etkisi kanıtlandı.

Schmidt Göbeklitepe'ye ilişkin şu sözleri söylemiştir: 'Kendi gücünün farkına varan insanoğlunun doğanın bir parçası olmaktan çıkıp ona hükmetmeye giden yolu açtığı yerdir.'

Göbeklitepe'ye çok sayıda yuvarlak yapıdan oluşuyor. Bunlardan halen 6 tanesi açığa çıkarılmış durumda. Bu yapılardan yaklaşık 20 tane daha olduğu ve ayrıca 200'den fazla da dikilitaşın bulunduğu düşünülüyor. Kazılar halen devam ediyor.

Göbeklitepe ile ilgili birçok teori öne sürülüyor. Bunlardan birisi burasının insan eli ile gömülmüş olabileceği teorisi. Çünkü buradaki tapınaklar, yapıldıktan sonra bin yıl gibi bir süre sonra tonlarca toprak ve çakmaktaşıyla gömülmüş. Araştırmalar bunun insan eliyle ve kasıtlı yapıldığını gösteriyor. Bazı teorilere göre de burası bir yıldız gözlemevi imiş. Zamanla bu işlevini yitirdiği için toprak altına gömülmüş. Ancak bunlar ispatlanmamış.

Göbeklitepe 1995'de keşfedildi. 2018 yılında da UNESCO dünya mirası listesine eklendi. Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 yılını Göbeklitepe yılı olarak ilan etmiştir.

Görüyorsunuz ki Göbeklitepe'nin binlerce yıl önce inşa edildiğini biliyoruz. O zaman size soruyorum: Zamanda yolculuğa çıkmak istemez misiniz? İşte o zaman, İÖ 10 bin yılına Urfa'ya, Göbeklitepe'ye doğru gitmeniz gerekiyor. Ben bu yolculuğu yaptım ve çok etkilendim.

Göbeklitepe için deniliyor ki, 'Tarihin Sıfır Noktası'. Gerçekten de bu bölgede yaşamış insanların İÖ 10 bin yıllarında yani ilkel çağda olmalarına rağmen daha modern bir yaşam şeklini benimsemiş olduklarını anlıyoruz. Böylece uygarlığın ve insanlık tarihinin başlangıç noktası yeniden belirlenmiş oluyor. Durmayın, Göbeklitepe'yi keşfedin. Çok ama çok etkileneceksiniz.

Nuray Kabut
Sağlıklı Yaşam Uzmanı, Yaşam Koçu
nuraykabut@uted.org

NARSİZM NEDİR

“Günümüzde farkında olunmayan gizli bir psikolojik rahatsızlık ve kişilik bozukluğudur. Narsist karakterler kendilerini her zaman herkesten her şeyden üstün görürler. Sürekli takdir edilme ve beğenilme çabası içindedirler. Sizi çok iyi manipüle ederek kendi dünyalarına hapsedip, çaresiz hissetmemenizi sağlarlar.”

Eğer narsist biriyle berabersiniz DİKKAT! Çünkü bu kişiler kendilerini kabul etmedikleri için sizi manipüle ederek hasta ederler. Öncelikle narsizmin nedenlerine değinecek olursak;

Çocukluk döneminde gereğinden fazla şımartılmış, her zaman başkalarından iyi olma duygusuyla büyütülmüş, sınırları olmayan ya da sınırlar aşıldığında bunun karşılığı yaşatılmamış evlerde büyüyen çocuklar ya da tam tersi bağımlı çocuklar yani çocuğun yapması gereken her şeyi çocuk sıkıntı çekmesin diye yapan anne babaların çocukları narsist olabiliyor. Bu ve yalnız büyüyen çocuklar, yeterlilik hissi ellerinden alındığı için çaresiz ve başkalarına bağımlı yaşamayı öğrenirler.

Bunu da şöyle açıklayabilirim. Çocuğun sevilme için verilen görevleri başarıyla yerine getirmesi gerekmektedir. Mükemmelin dışında kalan her şeyde, her ortamda

yetersiz olduğunu düşündürülerek sevgiyi hak etmediğini düşüneneçocuklara sadece başarılı olunca sevgi ve takdir görüp, başarısız olduklarında sevgiyi hak etmedikleri öğretilmiştir. Bu çocuklar büyük bir duygusal açlık içindedir. Yapılan araştırmalara göre, bu ailelerin çocukları narsizme daha eğilimli oluyorlar.

Kadın ve Erkek Narsist Arasındaki Fark Nedir;

Kadın Narsist

- Her konuşma onların etrafında döner.
- Sürekli kendinden bahseder.
- Planları açıklama olmaksızın bencilce sürekli iptal eder.
- Sürekli çatışma halindedir.
- Ona hayır dediği zaman delirir.
- Narsist kadınlar dünyadaki en güzel şeyin kendileri olduğunu düşünürler. Şişirilmiş benlik duyguları kimsenin kendisine karşı koyamayacağına inanmasına neden olur.

Erkek Narsist:

- Dünyanın kendi etrafında döndüğünü sanacak kadar bencildir.
- Bütün kuralları o koyar ve bir tek o çiğner. Her şey onlar için haktır.
- İsteddiği şeyde ısrarcıdır.
- Hep şüpheli ve güvensizdir. Ancak bunu asla belli etmez.
- Sizden ve herkesten üstün olduğuna inanır.
- Sürekli övülmeyi ve doğrulanmayı bekler.
- Empati yoksunu, anlayışsızdır.
- Hiçbir şartta pişmanlık duymaz.
- Sizi çok iyi manipüle eder.
- İstatistiklere göre narsistlerin %75'i erkektir.

Erkek Narsist Partnerine Nasıl Davranır;

- Aranızda bir sorun yaşandığında bunu konuşarak çözümüleme şansınız yoktur. Ya yalan söyleyerek avutur ya da konuyu geçirir.
- Çoğunlukla kendinizi yetişkin bir insana normal insanların nasıl davranması gerektiğini açıklarken bulursunuz.
- Onun için sadece hayatını kolaylaştıran, kendi kişiliği, hisleri olmayan cansız bir obje gibisinizdir.
- Kalbinizi defalarca kırar ancak ne olursa olsun kalbinizi kırdığı için pişmanlık duymaz.
- Kalbinizi kırdığında hiçbir şey olmamışçasına onu affetmenizi beklediği gibi affetmeniz için gereken güveni sağlamak adına kılını kıpırdatmaz.
- Sizi kendisine öyle bir bağlar ki onsuz bir hiç olduğunuzu düşünmenizi sağlar.
- Sizin yaşam enerjinizi en yükseğe çıkarıp bir anda en dibe kadar atar. Sonra hiçbir şey olmamış gibi hayata devam eder.
- Sizin dünyanın merkezi o olmalıdır. O istediğinde onun ihtiyaçları için hazır olmalısınız.
- Sizin ne yaşadığınızla ya da ne düşündüğünüzle asla ilgilenmez. Empati yeteneği yoktur.
- Her tartışmayı kaybedersiniz. Onun karşısında bir şey kazanmanız imkânsızdır.
- Ondaki asla ayrılamazsınız. İstemediği sürece buna izin vermez.
- Kendi canı isterse arkasına bakmadan, hiçbir açıklama yapmadan duygusuzca sizi terkeder.
- İlişkilerinde hiçbir sorumluluk almaz
- Olup biten olumsuz her konuda günah keçisi sizsinizdir.

Kadın Narsist Partnerine Nasıl Davranır;

- İlişkinizin başlarında hayallerinizin kadını ile birlikte olduğunuzu düşünürsünüz.
- Birkaç ay sonra değişir ve bencilliği bariz bir şekilde gözünüze batar.
- Kendi çıkarları için sizi manipüle ederek kullanır.
- Kendinizi onun yanında çanta gibi hissedersiniz.
- Sürekli onay ihtiyacı duyar.
- Her zaman o haklıdır.
- Canınızın acıması umrunda olmaz
- Gerçek olan kadın erkek tüm narsistler sizin kendisini başkalarının yanında gururlandırmanızı, maddi ve manevi desteklemenizi, sizin gibi biriyle olma fikrini, kısacası ona sağladıklarınızı sever.

Narsistik kişilik bozukluğunun belli bir tedavisi olmamasına rağmen, terapiler iyileşmeye yardımcı olabilir. Bu tedavilerin amacı kişinin zayıf duygularını geliştirmek ve gerçekçi beklentiler yaratmaktır.

Gerçek bir narsistten kurtulmak çok zordur. Ayrılmak istediğinizde kendinizi şu soruların içinde bulursunuz;

- Şu an sadece kötü bir süreçten geçiyor. Aslında o iyi biri.
- Birçok kötü anımda yanımdaydı. Bunları unutamam ve gözardı edemem
- Aslında beni çok seviyor biliyorum ama şimdi kafası karışık.
- Kimse beni onun kadar sevemez.
- Örnekler çok ancak bir narsistle ilişki yaşıyorsanız şu sorgulamadan asla kurtulamazsınız: Gerçekten sevilip sevilmediğinizden.

Ortakları tek gerçek bu onların suçu değil !

Narsist biriyle berabersiniz arkanıza bakmadan kaçın. Eğer çok seviyor ve vazgeçemiyorsanız onunla ateşkes ilan etmeniz şart.

Bir narsistle yaşamak için ne yapmalısınız?

Narsistliğin tedavisi var mı?

Bu soruların cevabını önümüzdeki sayıda sizlerle paylaşacağım.

Eğer sizin de merak ettikleriniz varsa lütfen yazın. Sevgiyle cevaplarım.

Sağlıkla, huzurla, keyifle, maddi manevi bolluk bereketle yaşayın.

DOĞANIN ÇÖZÜLMİYİ BEKLEYEN GİZEMLERİ

İnsanlık, bilinmeyenleri merakını takip ederek çözmeye devam ediyor ancak hala açıklanmayı bekleyen doğa fenomenleri var. Çok eskiden depremler, gök gürültüsü ve yıldırımlar bilinemezken, bugün kara delikler ve süper novalar insanlığı hayrete düşürüyor.

Umut ÖZDEMİR

İnsanlık çok eski korkularıyla yüzleşerek ve onların gerçekte ne olduğunu keşfederek hayatta kalma yarışında avantajlı duruma geçmeyi başardı. Bir zamanlar şimşeklerin ve yıldırımların tanrıların gazabı olduğunu zannederken bugün tüm detaylarıyla bu doğa fenomenlerinin nasıl meydana geldiği biliniyor. Günümüzde ise kara delikler ve süper novalar gibi daha farklı şeyler bizi etkiliyor. Açıklanamayan doğa olaylarıyla ilgili efsaneler türetme alışkanlığı da eskiden olduğu gibi devam ediyor. Bunu daha iyi görebilmek için henüz net olarak açıklanamayan doğa olaylarına bir göz atalım.

Öncelikle, her sene Tayland'daki Mekong Nehri'nin içinden gökyüzüne doğru rasgele yüzlerce ateş topu yükseliyor ve aşağı düşüyor. İzleyenlere harika bir manzara sunan bu olay, "Naga Ateş Topu" olarak biliniyor. Bazıları bu ateş toplarının nehri lanetleyen mitolojik bir yaratık olan Naga'nın nefesinden geldiğini söylerken bazıları ise ateş toplarının nehirde çıkan metan gazı baloncukları olduğunu savunuyor. Yine de yerli halk bu ateş toplarının doğaüstü güçler tarafından çıkarıldığında hemfikir...

Benzer bir olay olarak, 1908 senesinde Rusya'nın dış kesimlerinde bir ateş topunun 2 bin km²'lik bir alanı kaplayan ormanı dümdüz ederek ve yeri sarsarak patladığı söyleniyor. Tunguska nehrinin yakınlarında olduğu için aynı isimle anılan olayda meydana gelen patlamanın 15 megaton enerji açığa çıkardığı iddia ediliyor. Bu, Hiroşima'ya atılan atom bombasının neredeyse 1000 katına eşit. Son yapılan

2

3

4

araştırmalar ise bunun bir meteor çarpması olduğunu söylüyor, hatta orada çarpmanın etkisiyle bir göl oluştuğu da iddia ediliyor. Bilim adamları ise gölün olaydan önce de orada olduğunu ama olayın yakın tarihte kaydedilmiş en güçlü doğal patlama olduğunu söylüyorlar. Bir de yüzlerce yıldır görüldüğü söylenen, depremler meydana gelmeden birkaç saniye önce gökyüzünde beliren beyaz ya da mavimsi parlaklıklar var. Hatta Matsushiro depremleri meydana gelmeden önce çekilmiş fotoğrafları bile bulunuyor.

Bu fotoğrafların yayımlanmasının ardından bilim çevreleri olaya daha ciddiyetle yaklaşmaya başladılar ve olayla ilgili ortaya bazı teoriler attılar. Ancak parlaklıkların, kayalarda biriken doğal elektriğin deprem öncesi harekete geçip

ışık yayması sebebiyle oluştuğunu açıkladılar. Son olarak, hayvan göçleri hala akılları kurcalamaya devam ediyor. GPS aygıtları olmadan binlerce kilometre yol kat eden hayvanların kaybolmadan bu yolculukları nasıl gerçekleştirdiği büyük bir merak konusu. Bunu kimse bilmiyor ama konuyla ilgili bazı teoriler mevcut. Bazıları kuşların koydukları işaretlerle Dünya'yı taradıklarını ve koku güdüleriyle yollarını bulduklarını savunuyor. Hayvanların göç ederken Dünya'nın manyetik alanını kullandığını söyleyen teorisyenler de var.

Bilişsel gelişimi sürdürme yolunda henüz açıklanamayan bu gibi olayları açıklamak için çaba sarf eden insanlık, sürekli merakının peşinden giderek doğanın gizemlerini çözmeye devam edecek gibi görünüyor.

1: Naga Ateş Toplarının nehri lanetleyen mitolojik bir yaratığın nefesinden geldiğine inanılıyor.

2: Kuşların işaret koyarak Dünya'yı taradıkları ve koku güdüleriyle yollarını buldukları söyleniyor.

3: Tunguska nehrinin yakınlarında meydana gelen patlamada 15 megaton enerjinin açığa çıktığı iddia ediliyor.

4: Deprem öncesi görülen parlaklıkların kayalarda biriken doğal elektrik sebebiyle oluştuğu açıklandı.

LA CASA DE PAPEL

DÜNYANIN EN TANINAN
SOYGUNCULARI

Kamile ÇAKIR

“

Dizinin fenomen olmasında, bir soygun öyküsünü çok özgün bir kurguyla aktarması önemli rol oynadı. Soygun öyküsü içinde dünya düzenini, finans sistemini, siyaseti hatta insan ilişkilerini mercek altına alan yapının payı çok büyük.

”

Netflix, en popüler programlarından biri olan La Casa de Papel'in beşinci ve son sezonunun 1. bölümünü 3 Eylül'de yayınladı. Dizi, ağır bir şekilde güçlendirilmiş İspanya Kraliyet Darphanesi (1-2. sezonlar) ve Bank of Spain'de (3-5. sezonlar) neredeyse imkânsız soygunlar gerçekleştiren bir grup soyguncunun sürükleyici hikâyesini anlatıyor. Soygunlar, "Profesör" (Alvaro Morte) lakaplı çok zeki biri tarafından planlanıyor ve yönetiliyor.

La Casa de Papel, konusu itibarıyla bolca aksiyon barındırıyor. Çoğu izleyici tarafından düz aksiyon sahneleri sevilmez. Fakat dizi, aksiyonu aşk, dostluk ve cesaretle öyle güzel harmanlıyor ki bilindik bir aksiyon sahnesinden ziyade sıra dışı bir gösteriyi gözler önüne seriyor.

Çoğu kişi La Casa de Papel'in Netflix orijinal içeriği olduğunu düşünse de aslında dizi daha önce İspanya'nın Antena 3 televizyon kanalında yayınlanıyordu. Mayıs 2017'de yayın hayatına başlayan dizi, henüz pilot bölümünde 4,5 milyonluk bir izlenme sayısı bile yakaladı. Ancak ilerleyen bölümlerde işler iyi gitmedi ve reytinglerde inanılmaz bir düşüş yaşandı. Gelen başarısızlıkların ardından yapım ekibi dizinin ikinci sezonunu yapmaktan vazgeçti. Hatta o dönem başrollerden Alba Flores ve Alvaro Morte gibi oyuncular veda mesajı bile yayınlamıştı. Ancak daha sonra bu projeye inanan Netflix, büyük bir risk alarak başarısız olmuş dizinin dünya genelindeki dijital yayın haklarını satın aldı. Bunun meyvelerini de hızlı bir şekilde topladı. Kısa sürede ülkemiz de dâhil olmak üzere tüm dünyada popüler hale gelen La Casa De Papel, Fransa,

İtalya, Şili, Portekiz, Brezilya ve Arjantin'de en çok izlenen Netflix içeriği olmayı başardı.

Platform, dizinin bütçesini ciddi oranda artırdı ve yeni bölümlerin de siparişini verdi. Sonrasında da La Casa De Papel, Netflix ile adını efsane yapımların arasına yazdırmayı başardı. Ancak diziyi satın alan ve uluslararası izleyicileri de hedefleyen Netflix, daha sonra yapıma "Money Heist" ismini de ekledi. Dizi şu an için farklı pazarlarda La Casa de Papel ve Money Heist isimleri ile izleyicinin karşısına çıkıyor.

Alex Pina, dizideki karakterlerin sosyal yaşamda yer edinememiş kişiler olması nedeniyle dışlananlar anlamına

gelen “Los Desahuciados” ismine karar vermişti. Fakat hazırlık aşamasında İspanya Kraliyet Darphanesini soyma gibi mükemmel bir fikrin ortaya çıkmasının ardından dizinin adı da La Casa de Papel olarak değişti.

Şehirlerin ardındaki gizem

Soygunu gerçekleştiren karakterlerin isimlerine bakıldığında ise dizinin orijinalliği görülüyor. Oyunu kendi kurallarına göre oynayan bir soyguncu Tokyo, ekibin bilgisayar uzmanı Rio, eski bir madenci ve suçlu olan Moskova, Moskova'nın oğlu Denver, ulusal polis teşkilatı müfettişiyken sonradan ekibe katılan Lizbon, eski bir asker olan Helsinki ve kendisi gibi asker kuzeni Oslo, ekibin kaptanlığını yapan eski bir mücevher hırsızı ve Profesör'ün kardeşi Berlin, Palermo, Marsilya, Bogota ve diğerleri... Görüldüğü üzere soygunda yer alan karakterler, farklı kıta ve ülkelerdeki şehirlerin isimlerini taşıyor.

Dizinin yapımcısı Alex Pina, karakterlere şehir kod adları aranırken şehir fikrinin, bir gün Tokyo yazan tişört giymiş

biriyle görüştüğü sırada canlandığını söylüyor. Geniş ve meraklı hayran kitlesinin bir kısmı ise bu isimlerin gerçek hayatta var olan şehirlerin tarih sahnesindeki, özellikle de İkinci Dünya Savaşı dönemindeki konumlarıyla ve bugünkü atmosferleriyle örtüştüğünü iddia ediyor. İddialar bir yana, dizinin yaratıcıları için karakterlerin kod adlarıyla anılması suç örgütünün gizliliği ve ekibin birbirlerinin kimlikleri hakkında çok fazla bilgi edinmeyerek daha nesnel bir ilişki kurabilmesine imkân sağlıyor.

Hatırlanacağı üzere Profesör, çete üyelerini yeteneklerine uygun şekilde seçmişti. Ancak yapımcıların ilk etapta uygulamak istedikleri plan, tüm çete üyelerinin ölümcül hastalığa sahip olması yönündeydi. Bu nedenle çete üyelerinin kaybedecekleri hiçbir şeyi olmayacak ve tamamen soyguna adapte olacaklardı. Ancak daha sonra bunun izleyicilerin üzerinde olumsuz bir etki yaratacağını düşünen yapım ekibi, planlarını Berlin karakteri dışında tamamen değiştirdi. Bunun üzerine Berlin de kaybedeceği hiçbir şeyi olmayan bir karakter olarak karşımıza çıktı.

Dizinin tüm dünyada popüler hale gelmesiyle dizide birçok ünlü isim de rol aldı. Şüphesiz bunların başında da Paris Saint Germain (PSG) forması giyen ünlü futbolcu Neymar geliyor. Futbolcu, ikinci sezonun üçüncü bölümünde keşif karakteriyle izleyicinin karşısına çıktı.

Normal bir dizide yazarlar, senaryoları çekimlerden uzun zaman önce yazar ve oyuncuların bunlara çalışmalarını ister. Ancak La Casa de Papel için aynı durum geçerli değil. Zira dizinin yazarları senaryoları çekimler sırasında anlık olarak yazdı. Profesör'ün dâhice planlarını ve İspanyol polisini adeta ters köşe yaptığı bütün hamlelerini de göz önüne alacak olursak dizinin yazarlarını kesinlikle tebrik etmek gerekiyor.

İki sahnenin çekiminde ciddi sıkıntılar yaşandı

Yapım ekibi, iki sahnenin çekiminde ciddi sıkıntı yaşadı. Bunlardan ilki Profesör'ün Madrid şehri üzerinden Zeplinle insanlara para yağdırdığı sahneydi. Bu sahne, değişen hava koşulları nedeniyle defalarca çekildi ve her seferinde Madrid sokaklarına para görünümüyle yüzlerce kâğıt yağdırıldı.

İkincisiyse Denver'in suyla dolu kasaya tüplü dalış yaptığı sahneydi. Burada yapım ekibi, Birleşik Krallık'ta bulunan özel bir çekim tankının içine bankadaki kasanın aynısını inşa etti. Bunun yanı sıra kasada gördüğümüz külçe altınlar da köpüklerden yapıldı. Daha sonra bu köpükler suya batırılırsa da yapıları nedeniyle suda yüzmeye başladı.

Dizi ile adeta bütünleşen Denver'in ilginç gülüşü aslında senaryonun bir parçasıydı. Hatta yapım ekibi senaryoda saçma kahkahalar olarak belirttikleri bu kısım için seçmelere gelen oyuncuların saçma bir şekilde gülmelerini istedi. Bunun üzerine seçmelere gelen Jaime Lorente, hem oyunculuğu hem de ilginç gülüşüyle Denver rolünü kapmayı başardı.

La Casa de Papel – Money Heist, karakterleriyle, hikâyesiyle ve oyunculuklarıyla çok beğenildi. Özellikle geçmiş hikâyeleri ile bir bütün olarak tasarlanan karakterleri diziyi en çok öne çıkaran özelliklerin başında geliyor. Dizi, sezon sonunda final yapmıştı.

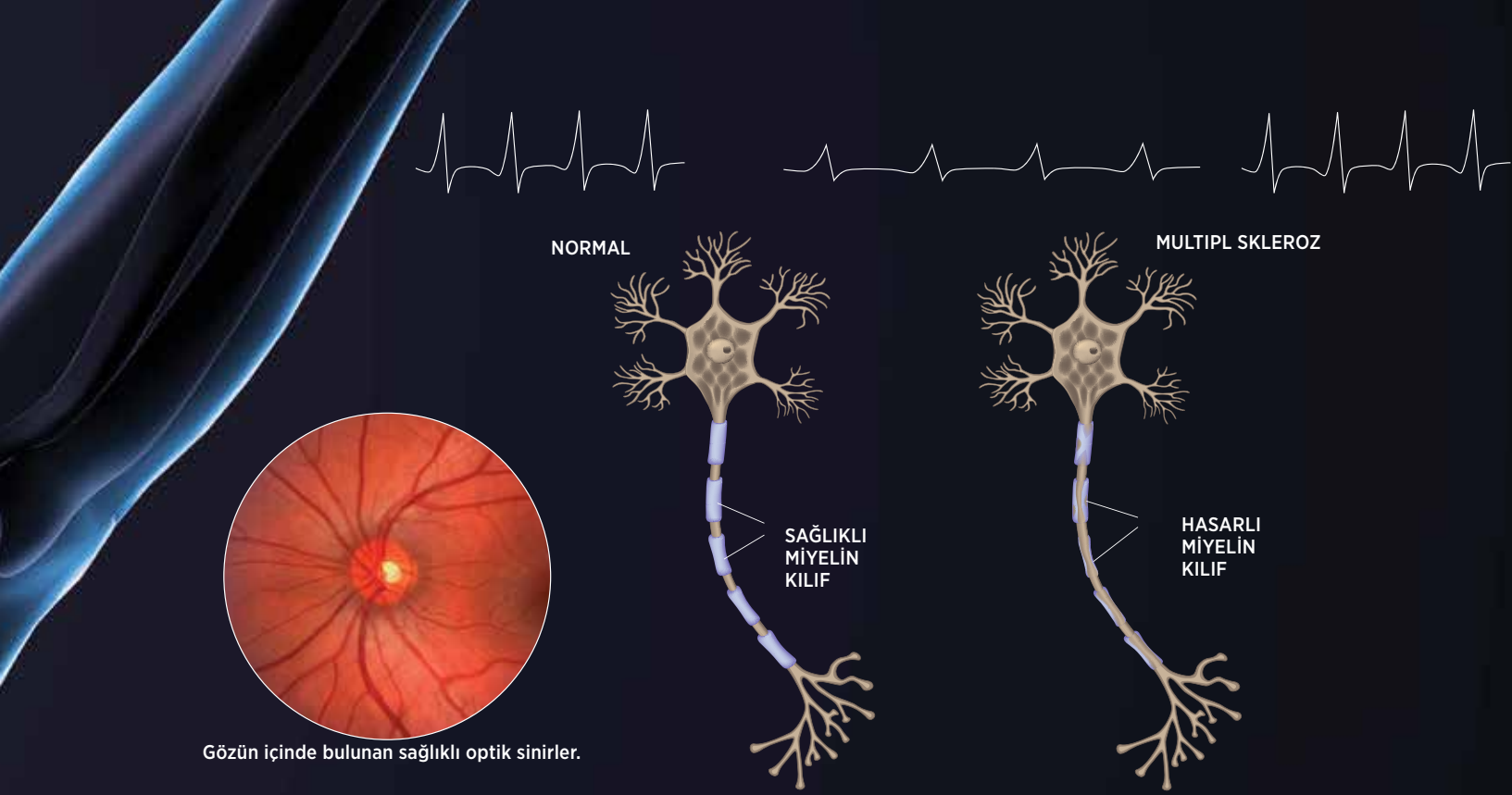

Merkezi Sinir Sistemindeki Düşman:

MS

MS (Multipl Skleroz) hastalığı, merkezi sinir sisteminin henüz bilinmeyen bir sebeple beyindeki sinirlere sarılı bulunan miyelin kılıflara saldırarak farklı rahatsızlıklara yol açmasıyla biliniyor.

Gözün içinde bulunan sağlıklı optik sinirler.

Teknolojiyle birlikte yaşamı algılama ve yaşama bakış şeklimiz de değişiyor ve günden güne gelişiyor. Sağlık alanında da bu gelişmeler sayesinde daha evvelden bilinmeyen birçok hastalık artık biliniyor ve teşhis edilebiliyor. 1990'lı yıllardan sonra MR teknolojisi sayesinde kesin olarak teşhis edilmeye başlanan MS hastalığı ise birçok bilinmeyen ve hatta yanlış bilineniyle karşımızda duruyor. Henüz tedavisi bulunmayan ve sadece baskılayıcı ilaçlar kullanılarak ataklarının hafif seyretmesi sağlanan hastalığın bilinirliği günümüzde gittikçe artıyor.

Bu merkezi sinir sistemi hastalığı, daha çok 20 ila 40 yaş arasındaki bireylerde ve daha sık olarak kadınlarda görülüyor. Beyne, omuriliğe ve gözlerdeki optik sinirlere etkisi olması nedeniyle görme, denge, kas kontrolü ve diğer temel vücut işlevlerinde sorunlara neden olabiliyor. Genellikle her hastada görülen etkileri farklı oluyor. Bu nedenle, her bir tanesi farklı olduğu için 'kar tanesi' hastalığı olarak da adlandırılıyor.

Semptomları hafif seyreden hastalarda baskılayıcı tedaviye ihtiyaç olmuyor ancak şiddetli semptomları olan ve ağır atak geçiren hastalarda baskılayıcı ilaçların yanı sıra farklı tedavilere de başvurmak gerekebiliyor. Bu ataklar, bağışıklık sisteminin beyindeki sinirlere sarılı bulunan miyelin kılı ara saldırmasıyla meydana geliyor. Saldırı sonucu kılıf soyulunca savunmasız kalan sinir liflerinin zarar görmesi de belirli hasarlara neden olabiliyor. Yürüme zorluğu, yorgunluk hissi, kas zayıflıkları, çift görme, uyuşukluk, idrar tutamama, ağrı, depresyon, konsantre olamama ve hafıza problemleri bunlardan bazıları...

Bu kadar karmaşık olan, nedeni bilinmeyen ve önleyici tedaviler haricinde bir tedavisi bulunmayan bu hastalık, doğal olarak tedirginlik yaratıyor. Dünyada 2.5 milyon MS hastası olduğu belirtiliyor. Fakat bu sayı aslında daha da fazla. Çünkü teşhisi henüz konmamış hastaların sayısı buna dahil değil. Türkiye'de ise bu sayının yaklaşık 50 bin olduğu tahmin ediliyor.

Doğru Bilinen Yanlışlar

Ülkemizde bu hastalık, yakın zamanda bazı ünlülerde ve ünlü yakınlarında görülünce gündeme geldi. Böyle olunca da bir hayli ilgi görerek popüler bir konu haline geldi ve birçok yorum aldı. Konunun uzmanları da konuyla ilgisi olmayanlar da fikir beyan ederek dezenformasyona neden oldular.

Öncelikle, MS hastalarının ömrünün daha kısa olacağı söylentisi, istatistiklerle hiç uyuşmuyor. Yapılan araştırmalar, hastalığın yaşam süresini etkilemediğini ortaya koyuyor. Başka bir söylenti ise tekerlekli iskemleye mahkum olunacağı... Hastaların büyük çoğunluğu asla tekerlekli iskemleye ya da benzeri bir araca mahkum olmuyor. Bazılarıysa bunun bir yaşlılık hastalığı olduğunu düşünüyor ve sadece yaşlı bireylerin bu hastalığa yakalanabileceğini savunuyor. Ancak gerçekler böyle değil... Çoğu kimse 20'lerinde, 30'larında ya da 40'larında bu hastalığa sahip olduğunu öğreniyor. Hatta küçük yaşlarda ve ergenlik çağlarında bile görülebiliyor.

Yanlış bilinen bir başka olgu ise bu hastalığa sahip olan kadınların hamile kalamayacağı... Aksine, doktorlar hamile kalınmasında fayda olduğunu bile söylüyorlar. Hatta hamileliğin hastalığın gelişmesini engellediğini belirtiyorlar. Araştırmacılar bunun nedenini tam olarak bilemese de hormonların etkili olabileceğini söylüyorlar. Ayrıca, bu hastalığın genlerle taşındığı da savunuluyor. Bunun belirleyici bir faktör olabileceğine dikkat çeken uzmanlar, sonuçta hastalığın nedeni tam olarak bilinmediğinden, kimin hastalığa yakalanıp kimin yakalanmayacağını belirsiz bir olgu olarak kaldığında hemfikirler.

Peki, MS tedavi edilebilir mi?

Maalesef henüz bir tedavisi yok ama uzun vadede hastalığın şiddetinin azalması mümkün. Bazıları teşhis konduktan sonra daha ileri ataklar geçirmeyebiliyor. Ancak en doğrusu uzmanlar tarafından hastanın MR'ına bakılarak söylenebilir. Bu hastalığa sahip olan kimselerin muhakkak ki yaşam tarzlarını buna göre düzenlemeleri gerekiyor.

A J A N D A

KİTAP

HAVACILIK METEOROLOJİSİNE GİRİŞ

Yazar: Mikdat Kadioğlu

Yayınevi: NOBEL Yayıncılık

Hava şartları, hiçbir zaman tarafsız değildir. Savaşta ve barışta hep bize karşı veya bizimle beraberdir. Havacılık tarihimiz boyunca hava şartlarına dikkat etmediğimiz zaman havanın düşmanımız; dikkat ettiğimiz zaman da müttefikimiz olduğunu defalarca tecrübe ettik. Bu nedenlerden dolayı bu kitap, savaşta ve barışta aletli ve/veya aletsiz sivil, askerî ya da sportif amaçlar ile uçuş yapan ya da bu uçuşlara hizmet veren tüm havacılık camiasının hava durumuyla ilgili meteorolojik olayları sağlam bir şekilde anlama, kavrama, analitik düşünme ve karar verebilme becerilerini geliştirmek için hazırlanmıştır.

MOONFALL

Bilimkurgu, Aksiyon

Yönetmen: Roland Emmerich

Oyuncular: Halle Berry, Patrick Wilson, John Bradley, Michael Pena, Charlie Plummer ve Donald Sutherland

Bir şekilde yörüngesinden çıkan Ay'ın, Dünya'ya çarpacak yeni bir yörüngeye girmesiyle gelişen olayları anlatacak Moonfall filminde, yeryüzündeki yaşamın sonunu getirecek olaya nasıl engel olabileceğine dair bir fikri olan eski bir astronot ile ona inanan birkaç kişinin bu felaketi durdurma çabasını göreceğiz. Son olarak Midway ile sinemaseverlerin karşısına çıkan Roland Emmerich'in yönetmen koltuğunda oturduğu, Spenser Cohen, Roland Emmerich ve Harald Kloser'in senaryosuna imza attığı Moonfall'un oyuncu kadrosunda Halle Berry, Patrick Wilson, John Bradley, Michael Pena, Charlie Plummer ve Donald Sutherland gibi isimler yer alıyor. Film, ülkemizde 4 Şubat 2022 tarihinde gösterimde olacak.

İNSANSIZ HAVA ARAÇLARI (İHA)

Yazar: Haydar Ateş, Murat Düzgün

Yayınevi: NOBEL Yayıncılık

Dünyada son 30-35 yıllık dönemde gerek teknoloji gerekse kullanım alanları bakımından büyük bir ivme ile gelişmekte olan İnsansız Hava Araçları'nın (İHA) hızlı gelişimi, dikkatleri bu platformlar üzerine çekmektedir. Kitap, yenilikçi araştırmalara yol açmayı ve yeni kavramların yanı sıra en son teknolojiye genel bir bakış ve ayrıntılı bilgi sağlayarak araştırmacıları gelecekteki mucitler ve girişimciler olarak yönlendirmeyi hedeflemektedir. İHA'lara yönelik teknik odaklı çalışanlar ve mühendisler ve aynı zamanda İHA ve konuları ile ilgili teknolojilerin durumu hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyen herkes için hazırlanmıştır.

MALAZGİRT 1071

Tarihi, Savaş, Aksiyon

Yönetmen: Özgür Bakar, Bilal Kalyoncu

Oyuncular: Cengiz Coşkun, Haluk Piyes, Caner Kurtaran, Vildan Atasever, Hasan Kûçükçetin

Türklere Anadolu'nun kapılarında kesin zafer sağlayan son muharebe olarak bilinen Malazgirt Muharebesi'nin konu edildiği film, TRT ve 2506 Sinema ortak yapımı ile yedi haftada çekildi. Türkiye'de alışlagelmiş tüm savaş filmleri algısını değiştirmeyi hedefleyen film 13 Mart'ta vizyona girecek. Büyük Selçuklu Hükümdarı Alp Arslan ile Bizans İmparatoru IV. Romen Diyojen arasında 26 Ağustos 1071 tarihinde gerçekleşen ve Alp Arslan'ın zaferi ile sonuçlanan Malazgirt Muharebesi'nin anlatıldığı filmde, Cengiz Coşkun, Vildan Atasever, Haluk Piyes, Caner Kurtaran gibi usta oyuncular yer alıyor. Filmin yönetmen koltuğunda Bilal Kalyoncu ve Özgür Bakar oturuyor.

YILDIZ TİLBE

Tarih: 19 Şubat 2022

Yer: İstanbul Kongre Merkezi

Saat: 21.00

Yıldız Tilbe, 19 Şubat 2022 Cumartesi İstanbul Kongre Merkezi Harbiye Oditoryumu Sahnesi'nde. Türkiye'nin en çok konser veren kadın sanatçılarından, en önemli besteci ve söz yazarlarından Yıldız Tilbe, rekor katılımlarla geçen yaz konserlerinin ardından kış sezonunda da adından söz ettiriyor. Ünlü sanatçı Şubat ayında İstanbullu müzikseverler ile İstanbul Kongre Merkezi Harbiye Oditoryumu konserinde buluşacak. "Delikanlım", "Sana Değer", "Haber Olsun" gibi kendi hitlerinin yanı sıra söylediği TSM eserleri ve türküler ile her performansı şenlik havasında geçen Tilbe, sürprizleri ile de bu büyük konsere imzasını atacak. Bayhan Müzik organizasyonu ile 19 Şubat 2021 Cumartesi gecesi gerçekleşecek olan konserin biletleri Passo'da satışta.

KRAL LEAR

Yazan: William Shakespeare

Yönetmen: Muharrem Özcan

Oyuncular: Haluk Bilginer, Berfu Öngören, Hare Sürel, Sena Başdoğan, Yavuz Topoyan

Yer: Zorlu PSM Sahnesi

Tarih: 9 Şubat 2022

Saat: 20:30

Hem aktör hem de çevirmen kimliği sayesinde sıklıkla

Shakespeare oyunları üzerine mesai harcayan Haluk Bilginer, bu sefer Shakespeare'in "Trajedisini kendi elleriyle çizen" karakteri Kral Lear olarak izleyici ile buluşmaya hazırlanıyor. İktidarın ve mülkiyetin paylaşımı üzerine oldukça derinlikli bir olay örgüsüne sahip olan ve yüzyıllar içerisinde bir kült haline gelen oyunun rejisörlüğünü ise Muharrem Özcan üstleniyor. Kral Lear, kızları ve ülkedeki diğer güç makamları arasında tezahür eden bu trajedi, oyunun bünyesinde barındırdığı grotesk unsurlar eşliğinde izleyici ile buluşuyor.

EROL EVGİN

Tarih: 14 Şubat 2022

Yer: The Plaza Hotel

Saat: 22:00

Erol Evgin, "Sevgililer Günü"nde en güzel aşk şarkılarını bu kez "sevgililer için" söyleyecek. Bu özel günde sevenler; özledikleri sakın bir müzik eşliğinde yemeklerini yiyip, İstanbul'un eşsiz boğaz manzarasına sahip gece kulübünde, Erol Evgin'in büyüleyici sesinden unutulmaz aşk şarkılarını ve sanatçının anılarını dinleme fırsatını bulacaklar. 5 yıldır The Plaza Hotel Sky Bar'da konser veren Erol Evgin : "Romantik aşk şarkıları eşliğinde, özellikle Sevgililer Günü'nde; birçok erkek, kız arkadaşına evlenme teklif ediyor, ben de onlara şampanya ikram ediyorum. Bu yıl da Sevgililer Günü Konserimde yüzüğü cebinde, sevgilisine sürpriz yapacak romantik erkekler olacaktır..." dedi. "14 Şubat Sevgililer Günü"nde sevenlere; özel grubu eşliğinde, unutulmaz bir gece yaşatacak olan Evgin, saat 22.00'de sahne alacak.

NİLGÜN BELGÜN'LE AŞK VE KOMEDİ

Yazan: Serkan Budak

Yönetmen : Tuğrul Tülek

Oyuncular: Nilgün Belgün

Yer: Watergarden

Performans Merkezi

Tarih: 14 Şubat 2022

Saat: 22:00

Tiyatro sahnelerinin ve ekranların sevilen isimlerinden Nilgün

Belgün'ün hayat hikâyesinden ve anılarından yola çıkarak sahnelediği "Nilgün Belgün'le Aşk ve Komedi" isimli müzikli danslı gösterisi Sevgililer Günü'ne özel olarak 14 Şubat tarihinde Duru Tiyatro - Watergarden Performans Merkezi Sahnesi'nde! Nilgün Belgün'ün büyük ilgi gören "İçimdeki Kadın: Aşk ve Komedi" isimli kitabından sahneye uyarlanan Nilgün Belgün'le Aşk ve Komedi isimli müzikli danslı gösteride, sanatçı, hayatını, anılarını, yaşadıklarını, şarkılar ve danslarla kimi zaman hüzünlü kimi zaman kahkahalar eşliğinde anlatarak seyircileriyle buluşuyor.

Bil Bakalım

EŞİTLİK

Aşağıdaki şekilde soru işaretinin yerine gelecek sayı kaç olur?

$$\text{Apple} + \text{Apple} + \text{Apple} = 30$$

$$\text{Apple} + \text{Banana} + \text{Banana} = 18$$

$$\text{Banana} + \text{Coconut} = 2$$

$$\text{Coconut} + \text{Apple} + \text{Banana} = ?$$

HADİ BULALIM?

“Hem tam sayının karesini hem de farklı bir tam sayının küpünü içeren seçenek, aşağıdakilerden hangisidir? sorusunda yapılan hata nedir?

- (A) 7, 2, 5, 4, 6
- (B) 3, 8, 6, 9, 7
- (C) 5, 4, 3, 8, 2
- (D) 9, 5, 7, 3, 6
- (E) 5, 6, 3, 7, 4

Yukarıdaki iki bulmacayı doğru cevaplandırarak bulmaca@uted.org adresine ya da posta ile derneğimize gönderen üç okurumuz, birer hediye kazanacak. Tarihler, **25 Şubat**'a kadar doğru cevabı gönderen okurlarımız arasında yapılacak çekilişle belirlenecektir.

GEÇEN AYIN KAZANANLARI

Ocak ayı bulmaca sorularımıza doğru cevap veren olmamıştır.

GEÇEN AYIN CEVAPLARI

1

YANIT 1

$$8 \times 3 = 24$$

$$8 \times 0 = 0$$

$$(8 \times 3) + (8 \times 0) - 0 = 24$$

$$24\text{'ün tersi } 42 \text{ olarak alınır}$$

$$\text{Sonuç: } 8 + 3 + 0 = 24042$$

2

YANIT 2

$$4 \text{ birim üçgen} = 1$$

$$3 \text{ birim üçgen} = 3$$

$$2 \text{ birim üçgen} = 6$$

$$1 \text{ birim üçgen} = 10$$

$$\text{Tersten } 1 \text{ birim üçgen} = 6$$

$$\text{Tersten } 2 \text{ birim üçgen} = 1$$

$$\text{Toplam: } 27$$

Her zaman
Yanınızdayız
Her yerde

Uzman kadromuz ve güçlü envanterimizle AOG ekiplerimiz müşterilerimize komponent, yedek parça, sarf malzeme satışı, kiralama ve takas ihtiyaçları için 7/24 kaliteli ve hızlı hizmet vermekte.

Dünyanın dört bir yanında yüksek güvenilirlik ve hizmet anlayışımızla komponent yedek destek hizmeti vermekteyiz. Uygulamada olan web portalımız, müşterilerimizin ihtiyaç duyabileceği tüm gerekli bilgi ve desteğe 7/24 ulaşımını mümkün kılmaktadır.

 www.turkishtechnic.com

 TurkishTechnic

 Turkish_Technic

TURKISHTECHNIC.COM

**TURKISH
TECHNIC**

GÜVENLİ UÇUŞLAR SAĞLIKLI YOLCULUKLAR

Birlikte çıkacağımız her yolculukta, rahatınız yerinde ve sağlığınız güvende.

TURKISH AIRLINES